

Číslo: OU-PO-OSZP3-2022/006282 -022

Prešov 30. 09. 2022

ROZHODNUTIE

vydané v zisťovacom konaní

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia ako príslušný orgán štátnej správy podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 56 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozhodol podľa § 29 ods.11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti „EBA, s.r.o. Prešov – Zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťou R3 a R13“ navrhovateľa EBA, s.r.o., Rusovská cesta 1, 851 01 Bratislava, IČO: 31 376 134 takto:

Zmena navrhovanej činnosti „EBA, s.r.o. Prešov – Zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťou R3 a R13“, uvedená v predložennom oznámení o zmene, situovaná v Prešovskom kraji, okrese Prešov, na parcelách KN-C: 3098/1 (k.ú. Solivar), 3098/2 (k.ú. Solivar), 3098/3 (k.ú. Solivar), 3098/4 (k. ú. Solivar), 3098/5 (k.ú. Solivar), 3098/6 (k.ú. Solivar), 3098/7 (k.ú. Solivar), 3098/8 (k. ú. Solivar), 3304/2 (k.ú. Solivar).

s a n e b u d e p o s u d z o v a ť

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s § 29 ods. 13 zákona o č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa určujú nasledujúce podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie

1. Biologicky rozložiteľný odpad s jemnou štruktúrou, vysokou vlhkosťou (nad 40%) a s vysokým obsahom dusíka zapracovať do základky prednostne v rámci technologického postupu a zabezpečiť jeho zmiešanie so štruktúrnym materiálom, ktorý sa ťažšie rozkladá a tak zabezpečiť minimalizáciu zápachu .
2. Dobu skladovania biologicky rozložiteľného odpadu s vysokým podielom dusíkatej zložky a ktorý podlieha biologickému rozkladu vykonávať tak, aby nedošlo

k znehodnoteniu využiteľnej organickej časti biologicky rozložiteľného odpadu a hnilobným procesom, najviac jeden týždeň od ich prevzatia.

3. V priestore medzi oplotením areálu a obytnou zónou obce Haniska, oplotením a záhradkárskou oblasťou na ulici Pod Wilecovou hôrokou v katastrálnom území Prešov a výrobnou-manipulačnou plochou areálu, realizovať výsadbu izolačného pásu zelene širokého minimálne 10 m, ktorý bude pozostávať zo vzrastlej zelene a krovitých porastov.

Druhové zloženie drevín a ich priestorový návrh v izolačnom páse pri oplotení areálu navrhovanej činnosti musí zodpovedať takému výberu rastlín a drevín, aby bola zabezpečená hygienická funkcia. Vysádzať iba dreviny uvedené v prílohe č. 36 vyhlášky č. 170/2021 Z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

4. V rámci nespevnených plôch areálu realizovať bodové prvky zelenej infraštruktúry.
5. Pri navážaní bioodpadu a prekopávaní základok kompostárne rozstrekom aplikovať certifikovaný kvapalný produkt, ktorý je schopný neutralizovať prípadný zápach.
6. V rámci technologického procesu kompostovania realizovať na základke prekrytie kompostovacou textíliou alebo navrhnuť iný spôsob prekrytia základky.
7. Základku kompostovania vykonávať prednostne na strane areálu vzdialenejšej od oplotenia s obytnou zónou.
8. Plocha základky v rámci výrobnou-manipulačnej plochy kompostárne musí byť umiestnená tak aby v súlade s Odvetvovou normou MŽP SR 2111:99 bola dodržaná odstupová vzdialenosť 100 m stanovená pre priemyselnú kompostáreň od hranice zastavaného územia obce Haniska, vyznačeného v územnoplánovacej dokumentácii, platnej k dátumu vydania tohto rozhodnutia.
9. Odpad pod katalógovým číslom 20 01 08 Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad a č. 20 02 03 Iné biologicky nerozložiteľné odpady nebudú predmetom žiadosti o vydanie súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa zákona č. 79/2015 Z. o odpadoch.

Upozornenie:

Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“) **dotknutá verejnosť**, ktorá prejavila záujem na zmene navrhovanej činnosti má postavenie **účastníka konania** v povoľovacom konaní k zmene navrhovanej činnosti.

Podľa § 38 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ak príslušný orgán zistí nesúlad návrhu na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti s týmto zákonom alebo s rozhodnutím vydaným podľa tohto zákona, alebo s jeho podmienkami, vydá záväzné stanovisko, v ktorom túto skutočnosť uvedie a zároveň poučí navrhovateľa. Ak zistený nesúlad spĺňa kritéria zmeny navrhovanej činnosti uvedenej v § 18 ods. 1 alebo ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, príslušný orgán upozorní na povinnosť doručiť príslušnému orgánu oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

Odôvodnenie

Navrhovateľ, EBA, s.r.o., Rusovská cesta 1, 851 01 Bratislava, IČO: 31 376 134, predložil dňa 23.11.2021 Okresnému úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie,

oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „Okresný úrad Prešov“) podľa § 18 ods. 2 písm. b) a podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „EBA, s.r.o. Prešov – Zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťou R3 a R13“ vypracovaný podľa prílohy č. 8, na vykonanie zisťovacieho konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Prešov oznámil všetkým známym účastníkom konania, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti sa začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Prešov dňa 02.12.2021 zverejnil oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie na webovom sídle ministerstva a informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie na webovom sídle Okresného úradu Prešov dňa 02.12.2021 a zároveň zaslal žiadosť o stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti rezortnému orgánu (Ministerstvu životného prostredia SR), povoľujúcemu orgánu (Okresnému úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úseku ŠSOH), dotknutým orgánom (Okresnému úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia ŠSOPaK, úseku ŠVS, úseku ŠSOO., Okresnému úradu Prešov, odboru pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie., Okresnému úradu Prešov, pozemkovému a lesnému odboru., Okresnému úradu Prešov, odboru krízového riadenia., Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove., Okresnému riaditeľstvu HaZZ v Prešove., Krajskému pamiatkovému úradu Prešov., Ministerstvu obrany SR) a dotknutým obciam (Mestu Prešov, Obci Haniska).

Zámer svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je zaradený do kategórie **9. Infraštruktúra, položka č. 6 – Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov - od 5 000 t/rok (zisťovacie konanie).**

Okresný úrad Prešov posúdil zmenu navrhovanej činnosti, ktorá bola predmetom oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, ktoré vypracovala spoločnosť HES – COMGEO, a.s., Kostiviarska cesta 4, 974 01 Banská Bystrica.

Opis zmeny navrhovanej činnosti:

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťou R3 – recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov) a činnosťou R13 – skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12. Ide o spracovávanie odpadov kompostovaním – výrobu organického hnojiva Vitahum, hnojiva Humivit a výrobu pestovateľských substrátov a zemín. Jednorazová kapacita existujúceho prevádzkovaného zariadenia je 13 000 t/plochu.

Existujúce prevádzkované zariadenie na zhodnocovanie odpadov slúži na zhodnocovanie ostatných odpadov kompostovaním, na základe súhlasu platného do 31.10.2022. Navrhovaná zmena činnosti je predkladaná z dôvodu legislatívnych zmien zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a za účelom ďalšej realizácie činnosti je potrebné získať nový súhlas. Vzhľadom na kapacitu zariadenia je potrebné vykonať aj zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Predmetom predkladanej zmeny nie je zmena kapacity spracovania odpadov, druhov spracovávaných odpadov ani zmena technického a technologického zariadenia na zhodnocovanie odpadov a takisto si zmena navrhovanej činnosti nevyžiada stavebné úpravy.

Príslušnému orgánu doručili podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie svoje písomné stanoviská v zákonom stanovenom termíne k predmetnému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti tieto subjekty (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

- 1) **Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia obehového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava**-rezortný orgán (list č. 69555/2021 zo dňa 20.12.2021, doručený dňa 21.12.2021):
 1. Navrhovateľ na str. 8 uvádza nasledovné: „V zariadení sa nevykonáva zhodnocovanie nebezpečných odpadov a biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov - BRKO.“ Navrhovateľ na str. 14 v tabuľke č. 1 uvádza zoznam druhov odpadov zhodnocovaných činnosťami R3 a R13 v zariadení na zhodnocovanie odpadov, pričom jedným z druhov odpadov je aj odpad katalógové číslo 20 01 08 Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad. Žiadame jednoznačne uviesť, či sa v zariadení bude vykonávať zhodnocovanie biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu, resp. vysvetliť uvedené informácie.
 2. Navrhovateľ na str. 14 v tabuľke č. 1 uvádza aj druh odpadu s katalógovým číslom 20 02 03 Iné biologicky nerozložiteľné odpady. Žiadame uviesť za akým účelom bude tento druh do zariadenia vstupovať a ako s ním bude v zariadení nakladané.

Vyjadrenie navrhovateľa:

K bodu 1.: Aktuálne v prevádzke EBA, s.r.o. Prešov nie sú zariadenia, ktorými by bolo možné upraviť odpad typu BRKO pod katalógovým č. 20 01 08 Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ani dovybavenie nimi nie je predmetom zmeny predloženého oznámenia. Možné je dať tento odpad upraviť do externého zariadenia a následne hygienizovaný odpad spracovať kompostovaním. Nakoľko uvedený postup nie je rozpracovaný, navrhovateľ nebude tento druh odpadu toho času spracovávať kompostovaním.

K bodu 2.: Odpad 20 02 03 Iné biologicky nerozložiteľné odpady navrhovateľ nebude spracovávať, nie je ani v súčasnosti prijímaný za účelom zhodnotenia odpadov. Predmetný druh odpadu nebude predmetom žiadosti o vydanie súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutý orgán neuviedol také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zmeny činnosti pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Odpady pod katalógovým číslom 20 01 08 Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný a č. 20 02 03 Iné biologicky nerozložiteľné odpady nebudú predmetom žiadosti o vydanie súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa zákona č. 79/2015 Z. o odpadoch.

- 2) **Obec Haniska, obecný úrad Haniska, Bajzova 14, 080 01 Prešov**-dotknutá obec (list č. 1256/12/EA/2021 zo dňa 30.12.2021, doručený dňa 30.12.2021) + príloha-písomné stanovisko obyvateľov obce Haniska k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti EBA, s.r.o., Prešov - Zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťami R3 a R13:

Na základe Vášho oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťami R3 a R13“ navrhovateľom EBA, s.r.o. Rusovská cesta 1, 851 01 Bratislava, Obec Haniska v zastúpení starostom Ladislavom Šimkovičom s uvedenou činnosťou ako aj zmenou zhodnocovania odpadov v prevádzke EBA, s.r.o. Prešov nesúhlasí.

Prevádzka je umiestnená v bezprostrednej blízkosti od obytnej zóny obce Haniska a svojou činnosťou už niekoľko desaťročí znepríjemňuje najmä zápachom život a bývanie obyvateľov obce Haniska. Stanovisko obyvateľov obce Haniska Vám zasielame v prílohe.

Je potrebné, aby zodpovedné inštitúcie tento náš problém nebagatelizovali a činnosť so spracovaním odpadov zrušili raz a navždy!

Príloha-písomné stanovisko obyvateľov obce Haniska:

Dole podpísaní obyvatelia obce Haniska, týmto vyjadrujeme nesúhlas s vydaním povolenia pre činnosť spoločnosti EBA, s.r.o. Prešov-Zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťami R3 a R13.

Prevádzka EBA, s.r.o., Prešov sa nachádza v JZ časti katastrálneho územia Solivar a z južnej strany susedí s katastrálnym územím Haniska. Ide o zastavané územie obce a prevádzka sa nachádza v tesnej blízkosti tohto zastavaného územia, kde je umiestnená aj Materská škola Haniska.

Problémom je, že neznesiteľný zápach nám znepríjemňuje život a kvalitu bývania. Situácia je naozaj kritická, sú dni, kedy sa tam nedá dýchať. Zápach šíriaci sa z areálu EBA, s.r.o. je veľmi intenzívny, hlavne v letných mesiacoch, kedy si nemôžeme otvoriť okná a vyvetrať, hrať sa s deťmi vonku v záhrade, ani oddychovať na terase. Takáto situácia nás trápi min. 4 mesiace v roku v letných mesiacoch od mája do septembra. Opakuje sa každý rok.

Tento problém bol už niekoľkokrát riešený v minulosti, priamo so spoločnosťou EBA, s.r.o., ale aj prostredníctvom starostu obce Haniska, kedy mu každoročne prichádzajú podnety a sťažnosti od občanov kvôli neznesiteľnému smradu. Zatiaľ sme však nezaznamenali nápravu. Ak k náprave nepríde ani prostredníctvom tohto stanoviska, budeme nútení vyjadriť svoj nesúhlas v „Petícii za zdravé ovzdušie bez zápachu“.

Prevádzka kompostárne EBA ročne spracuje 13 tisíc ton odpadu a vo zverejnenej štúdii sa uvádza, že prevádzka je stredným zdrojom znečistenia ovzdušia. Deje sa to zapáchajúcimi emisiami a vo veľkej miere aj prachovými emisiami. Spracovanie odpadu sa deje na voľnom priestranstve areálu firmy. Pri prevládajúcom SJ prúdení vzduchu, sú tieto prachové a zapáchajúce emisie presúvané do zastavaného územia obce.

Podľa nášho názoru sú v štúdii uvedené nepravdivé údaje o doterajšej prevádzke, kde sa hovorí, že prachové a prachové emisie doteraz neprekážali občanom obce Haniska a príľahlej ulice Pod Wilec hôrkou v Prešove. Opak je však pravdou, emisie sú zdrojom neustálych sťažností občanov obce Haniska na zápach a prach z prevádzky.

Nechceme podceňovať zneškodňovanie a spracovanie biologických odpadov, ktoré má pre spoločnosť veľký význam, musí sa však uskutočňovať vo vhodne umiestnenom prostredí. Prevádzka takého typu by rozhodne nemala byť umiestnená v blízkosti zastavaného územia, kde vplyvom jej externalít pociťujú obyvatelia výrazne zníženú kvalitu bývania.

Zároveň sa obávame o kvalitu spodných vôd aj znečistenia riek Delňa a Torysa, ktoré sú tiež v tesnej blízkosti.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Jednotlivé objekty zariadení na nakladanie s odpadmi, ktoré sú predmetom posudzovanej zmeny, sú už vybudované. Zariadenie na zhodnocovanie odpadov kompostovaním bolo skolaudované v roku 1978. Spoločnosti EBA, s.r.o. ako právnomu nástupcovi Rašelinových závodov š. p. bol udelený súhlas na úpravu odpadov kompostovaním v roku 1997. Od r. 2003 je proces kompostovania povolený ako zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov činnosťou R3.

V prípade existujúceho zariadenia na zhodnocovanie odpadov kompostovaním zostáva zachovaná kapacita zariadenia, nemení sa sortiment spracovávaných odpadov. Predkladané Oznámenie o zmene je vypracované z dôvodu legislatívnych zmien, nie z dôvodu výraznej zmeny vplyvov činnosti na životné prostredie oproti súčasnosti.

Prevádzka sa nachádza v zastavanom území obce, k.ú. Solivar. Podľa ÚPN mesta Prešov (Kužma, J. a kol.,2017) ide o plochy priemyselné, výrobné a skladovacie situované v zóne „južná priemyselná zóna s priemyselnými areálmi rozvinutými pozdĺž ulíc Východná – Košická-Petrovianska- Jesenná“.

Najbližšie obytné územie od plochy kompostárne v rámci areálu sa nachádza cca 114 m južným smerom v obci Haniska. Západným smerom, vo vzdialenosti cca 70 m, na druhej strane rieky Torysa sa nachádza záhradkárska osada k.ú. Prešov.

Prevládajúci smer prúdenia vetra je južný, smerom k územiu obce Haniska. Výstavba rodinných domov v bezprostrednom okolí prevádzky bola realizovaná v období, keď zariadenie bolo už v prevádzke.

V Odvetvovej technickej norme MŽP SR 2111:99 sú definované informatívne odstupové vzdialenosti pri posudzovaní umiestnenia nových zdrojov znečisťovania ovzdušia (majúcich charakter priemyselnej výroby) od obývaných obytných objektov, iných verejných stavieb (verejnosť). Pre priemyselnú kompostáreň (kategórie ostatné vrátane záhradníckeho a poľnohospodárskeho odpadu) je z dôvodu zápachu v tejto odvetvovej norme definovaná odstupová vzdialenosť 100 m. Tá je v prípade existujúcej zástavby obce Haniska dodržaná.

Každý mikrobiálny rozklad organických látok je zdrojom emisií znečisťujúcich látok prejavujúcich sa charakteristickým zápachom, ktorý indikuje správny chod rozkladného procesu. Kompostovanie je prirodzený biochemický proces, pri ktorom za aeróbnych podmienok dochádza k rozkladu organických látok a ich premene na látky humusové, dochádza k uvoľňovaniu najmä CO₂, N₂O a vody. Okrem aeróbného rozkladu organických látok v základkách môžu sčasti prebiehať aj procesy anaeróbného rozkladu a to kvasenie a hnitie, pri ktorých sa tvoria zápachajúce plyny - najmä metán (CH₄), amoniak (NH₃), sulfán (H₂S). Najviac emisií pachových látok je pri prvom prekopávaní, s každým ďalším prekopávaním emisie pachových látok klesajú. Prekopávanie odpadu je však realizované v ohraničených časových úsekoch. Tento charakteristický zápach môže byť v okolí výrobnomanipulačnej plochy na ktorej prebieha proces kompostovania citeľný vo zvýšenej miere pri zmenách tlaku ovzdušia. Človek dokáže začuť prítomnosť pachových látok v ovzduší už aj pri veľmi malých, zdraviu neškodlivých koncentráciách. Vnímanie zápachu je výrazne subjektívne, v závislosti od citlivosti každého z nás. Z toho dôvodu môže niekomu zápach prekážať viac, niekomu menej.

Medzi areálom spoločnosti EBA a obytným územím obce Haniska preteká rieka Delňa, ktorej koryto je lemované nelesnou drevinnou vegetáciou, tá vytvára bariéru voči šíriacim sa vplyvom z tejto prevádzky. Nepovažujeme za objektívne dávať do súvisu zvýšenú prašnosť iba s prevádzkou zariadení na nakladanie s odpadmi v areáli spoločnosti EBA, s.r.o. V okolí sa nachádzalo a stále nachádza viacero zdrojov emisií prachových látok, napr. narušené povrchy a realizácia zemných prác v súvislosti s výstavbou úseku diaľnice D1, veľkoblokovo obhospodarovaná poľnohospodárska pôda, ktoré sú v podobnej vzdialenosti. V územnoplánovacej dokumentácii obce Haniska (Hajtáš, P., 2005: Zmeny a doplnky ÚPN obce Haniska) je navrhované plochy a objekty rodinných domov ešte viac priblížiť k existujúcej prevádzke so zariadeniami na nakladanie s odpadmi. Vzdialenosť medzi okrajom navrhovaného obytného územia a existujúcou prevádzkou so zariadeniami na nakladanie s odpadmi sa zníži na cca 60 m. Týmto návrhom nie sú rešpektované odstupové vzdialenosti, ktoré boli v čase výstavby prevádzky dodržané. Výstavbou navrhovanej zástavby dôjde aj k odstráneniu nelesnej drevinnej vegetácie pozdĺž toku Delňa, ktorá vytvára bariéru voči šíriacim sa vplyvom z tejto prevádzky.

Snahou navrhovateľa EBA, s.r.o. je zariadenia prevádzkovať tak, aby v čo možno najnižšej miere bolo negatívnymi vplyvmi ovplyvnené okolie prevádzky. Pri prevádzkovaní zariadení spoločnosť EBA, s.r.o. dodržiava schválené prevádzkové postupy, aby došlo k minimalizácii zápachových emisií. Zariadenia sú prevádzkované v súlade s platnými povoleniami, schváleným prevádzkovým poriadkom a platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva. Zamestnanci sú oboznámení s technologickými postupmi, organizačnými a bezpečnostnými postupmi, aby boli minimalizované prípadné negatívne vplyvy prevádzky. Z dôvodu zníženia pachových emisií smerujúcich na obec Haniska pri prevádzkovaní

zariadenia, plánuje navrhovateľ na hranici pozemkov smerom na obec Haniska a smerom na železničnú trať realizovať výsadbu izolačnej líniovej vzrastlej zelene. Prevádzkované zariadenia na nakladanie s odpadmi v areáli spoločnosti EBA, s.r.o. sú dostatočne zabezpečené proti kontaminácii horninového prostredia a podzemných vôd. Proces kompostovania a biodegradácie sa vykonáva na výrobnom-manipulačnej ploche, ktoré je proti priesakom znečisťujúcich látok do podlažia zabezpečená svojou konštrukciou a stavebnými úpravami. Obsahuje tesniacu fóliu HDPE, monitorovací systém indikujúci miesta priesaku cez izolačné vrstvy. Monitorovacím systémom tesniacej fólie sa overuje stav tesnosti fólie prostredníctvom toku elektrického prúdu 1 x ročne. Priemyselné odpadové vody z tejto plochy sú akumulované v záchytnej nádrži zabezpečenej proti priesakom znečistenia tesniacou fóliou HDPE. Naakumulovaná priemyselná odpadová voda je automaticky prečerpávaná na odlučovač ropných látok a následne je odvádzaná do verejnej kanalizácie.

V prevádzke so zariadeniami na nakladanie s odpadmi EBA, s.r.o. Prešov je vybudovaný monitorovací systém, ktorým sa sleduje potenciálny vplyv prevádzky nakladania s odpadmi na kvalitu podzemnej vody. Navrhovateľ vykonáva pravidelný monitoring kvality podzemnej vody 4 x ročne. Záverečnú správu z monitoringu prevádzky za obdobie kalendárneho roka navrhovateľ predkladá do 15. 2. nasledujúceho kalendárneho roka na príslušný okresný úrad životného prostredia a IŽP. Navrhovateľ je povinný odstraňovať negatívne stavy a vplyvy zistené monitoringom prevádzky.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Na elimináciu existujúceho vplyvu zápachu uvádza Okresný úrad Prešov vo výrokovej časti rozhodnutia podmienky, ktoré navrhovateľ je povinný realizovať. V odvetvovej technickej norme Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky 2111:99 sú definované informatívne odstupové vzdialenosti pri posudzovaní umiestnenia nových zdrojov znečisťovania ovzdušia (majúcich charakter priemyselnej výroby) od obývaných objektov, iných verejných stavieb (verejnosť). Pre priemyselnú kompostáreň (kategórie ostatné vrátane záhradníckeho a poľnohospodárskeho odpadu) je z dôvodu zápachu v tejto odvetvovej norme definovaná odstupová vzdialenosť 100m. Uvedená odstupová vzdialenosť mala byť rešpektovaná aj pri schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce Haniska v súvislosti s navrhovaním obytných objektov v okolí existujúcej prevádzky. V súčasnej dobe neexistuje právna úprava ktorá by upravovala reguláciu zápachu.

- 3) **Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej vodnej správy, Nám. Mieru 3, 080 01 Prešov-dotknutý orgán (list č. OU-PO-OSZP3-2021/050960-02 zo dňa 27.12.2021, doručená dňa 10.01.2022), súhlasí bez pripomienok.**

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutý orgán neuviedol také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zámeru pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

- 4) **Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny, Nám. Mieru 3, 080 01 Prešov-dotknutý orgán (list č. OU-PO-OSZP3-2022/007687-02 zo dňa 25.01.2022, doručený dňa 10.02.2022):**

1. V prípade výrubu drevín a súvislých krovitých porastov v zastavanom území obce s výmerou nad 10 m² a za hranicami zastavaného územia s výmerou nad 20 m²

navrhovateľ pred vydaním rozhodnutia o povolení stavby predloží povoľujúcemu orgánu súhlas v súlade s § 47 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny.

2. Spoločnosť EBA, s.r.o. Prešov počas činnosti zariadenia je povinná v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny zabezpečiť ochranu zostávajúcich drevín rastúcich mimo lesa na všetkých parcelách dotknutých činnosťou pred poškodením a zničením v súlade s STN 83 7010 Ochrana prírody Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie:
 - Ochranu koreňového priestoru pred zhutnením vo vzdialenosti min 2,5 m od kmeňa, nesmú sa prerušiť korene hrubšie ako 3 cm, v prípade výkopov v koreňovom priestore tieto realizovať ručne,
 - Ochranu kmeňa pred mechanickým poškodením debnením do výšky min. 2 m bez poškodenia stromu a nesmie sa umiestniť bezprostredne na koreňové nábehy,
 - Ochranu koruny vyviazaním konárov, bez orezu konárov.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutý orgán neuviedol také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zámeru pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Zmena navrhovanej činnosti si nevyžiada žiadne stavebné úpravy.

5) Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva, Nám. Mieru 3, 080 01 Prešov-dotknutý orgán (list č. OU-PO-OSZP3-2022/013568-002 zo dňa 04.02.2022, doručená dňa 02.03.2022):

- Realizovať činnosti za podmienky dodržania § 12 a § 14 a ďalších súvisiacich ustanovení zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“), teda za podmienky vytvorenia vhodných opatrení na zníženie rizika ohrozenia kvality ovzdušia a pôdy, obťažovania okolia hlukom a zamedzeniu iným nepriaznivým vplyvom na krajinu t.j. žiadame vyhodnotiť:
- či nakladanie s odpadom je zabezpečené tak, aby nedochádzalo k riziku znečistenia vody, ovzdušia, pôdy, horninového prostredia a ohrozenia rastlín a živočíchov a následne prijať opatrenia na dodržanie ustanovení,
- či nakladanie s odpadom je zabezpečené tak, aby nedochádzalo k obťažovaniu okolia hlukom alebo zápachom alebo k nepriaznivému vplyvu na krajinu a následne prijať opatrenia na dodržanie ustanovení,
- vyhodnotiť dodržiavanie technických podmienok pri realizovaní predmetnej činnosti, ktoré musia byť v súlade s § 11 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a ďalších súvisiacich ustanovení,
- realizovať činnosť za dodržania ustanovenia § 11 ods. 6 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch „Zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu sa zriaďuje na mieste, ktoré je bezpečne vzdialené od povrchových vôd, zdrojov pitnej vody, zdrojov liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd a ich ochranných pásiem a nachádza sa mimo trvalo zamokrených pozemkov a inundačných území“ a vytvoriť opatrenia na dodržanie ustanovenia,
- zabezpečiť, aby zariadenie malo udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia v súlade s § 97 ods. 1 zákona o odpadoch počas celej doby prevádzky zariadenia a platný prevádzkový poriadok.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutý orgán neuviedol také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zámeru pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Opatrenia na zmiernenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti sú uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

6) Mesto Prešov, mestský úrad, odbor životného prostredia a dopravnej infraštruktúry, Hlavná 73, 080 01 Prešov-dotknutá obec (list č. OŽPaDI/16410/2021 zo dňa 29.12.2021, doručený dňa 29.12.2021):

Mesto Prešov, Mestský úrad v Prešove, odbor životného prostredia a dopravnej infraštruktúry chce upozorniť na skutočnosť, že zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťami R3 a R13 sa nachádza na území ohrozenom povodňami, v blízkosti zastavaného územia obce Haniska a v blízkosti sútoku povrchových vôd rieky Torusy a potoku Delňa.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutý orgán neuviedol také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zámeru pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. Vo svojom stanovisku iba upozornil na existenciu dvoch vodných tokov v blízkosti areálu pričom neformuloval svoje požiadavky vo vzťahu k navrhovanej činnosti ako ani dôvody prípadných obmedzení prevádzky zariadenia. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Úsek Torusy na území mesta Prešov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom je v riečnom km 54,0 – 55,4 (pod areálom EBA, s.r.o.) a úsek Torusy na území mesta Prešov s pravdepodobným výskytom potenciálne významného povodňového rizika je v riečnom km 56,0 – 64,5 (nad areálom EBA, s.r.o.) (Kolektív, 2014: Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu). Priebeh záplavových čiar v oblasti areálu EBA, s.r.o. znázorňuje obrázok 6 oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na str.31 a taktiež je to možné overiť na mapovom portáli Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Rieka Torysa preteká popri areáli EBA, s.r.o. v riečnom km cca 55,7 – 56,1. v súvislosti s výstavbou úseku diaľnice D1 bola vykonaná úprava koryta rieky Torysa tesne nad územím zmeny navrhovanej činnosti - areálom EBA, s.r.o. Vodné toky boli z dôvodu kolízie s trasou diaľnice D1 upravené na prietoky 100 ročnej vody Q100, na základe údajov z SHMÚ. Takto dimenzované prietoky by mali zvládnuť previesť aj mimoriadne vysoké úhrny zrážok. (Zdroj: Longa, J., 2017: Správa o hodnotení vplyvov, Diaľnica D1 Prešov Západ – Prešov Juh. Potok Delňa, v mieste kde prechádza popri území navrhovanej činnosti nie je regulovaný. Ochrana areálu EBA, s.r.o. je proti prívalovým vodám zabezpečená ochrannou hrádzou o celkovej dĺžke 200 m s korunou 0,4 m nad hladinou storočného prietoku v Delni. Začiatok hrádzy je v napojení na breh Torusy, koniec v napojení na železničný násyp trate Košice – Plaveč.

7) Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov-dotknutý orgán (list č. KPUPO-2021/25165-2/105560/Jur zo dňa 16.12.2021, doručený dňa 17.12.2021)bez pripomienok.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutý orgán neuviedol také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zámeru pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

- 8) **Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Požiarnícka 1, 080 01 Prešov**-dotknutý orgán (list č. ORZ-PO-2021/000065-077 zo dňa 15.12.2021, doručený dňa 15.12.2021), bez pripomienok.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutý orgán neuviedol také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zámeru pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V zákonom stanovenej lehote prejavila záujem k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti svojím stanoviskom, zaslaným k oznámeniu, **verejnost'** – Združenie domových samospráv, P. O. Box 218, 850 00 Bratislava, v zastúpení Marcelom Slávikom, predsedom (ďalej len „ZDS“) a obyvatelia obce Haniska.

Združenie domových samospráv má tieto pripomienky:

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle § 24 ods. 2 zákona EIA č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povolovacích konaní. Stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie tu: <https://goo.gl/AVbAxj>, výpis z registra občianskych združení MV SR: <https://goo.gl/V4XopA> a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: <http://goo.gl/Ikofe7>.

Podľa § 2 ods. zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

- b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
- c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
- d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,
- e) získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnávalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoloacie procesy. Zaujímá nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasť zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle § 24 ods. 2 zákona EIA.

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujímá nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1) Podľa viacerých názorov ^{[tu],[tu]}, Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:

Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní.

Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje.

ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.

2) ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplniť. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie $Y(X)=f(C)+f(L)+f(A)$; t. j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.

3) Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovu neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

4) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenava-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasi-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

5) Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebiteľia kúpia, použijú a vyhodí. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode.

Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov.

Ako inšpiratívny v tomto smere považujeme projekt (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/centrum-energetickeho-biologickeho-zhodnotenia-odpadu-martin>), ktorý má ambíciu uvedenú problematiku riešiť, z ktorého sme čerpali informácie aj my a ktoré je dobrým odrazovým mostíkom do ďalšej diskusie a rozvíjania danej témy.

Zámer predpokladá mierne vplyvy na vody; žiadame o doplnenie primárneho posúdenia vplyvov na vody podľa Rámcovej smernice o vodách.

Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa § 29 ods.13 zákona EIA obsahovali aj:

- I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.
- II. opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona
- III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
- IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle § 29 ods. 3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; náš zoznam opatrení a pripomienok je zverejnený tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds>.

Na tento zoznam v plnom rozsahu odkazujeme ako nedeliteľnú súčasť tohto vyjadrenia a ako na pomôcku pre navrhovateľa aj úrad. Navrhujeme určiť opatrenia z katalógu štandardných zmierňujúcich opatrení (a ich akceptáciu či neakceptáciu zdôvodniť); ako primerané považujeme nariadiť uložiť podmienku realizácie líniovej obvodovej zelene a aspoň čiastočnú obnovu areálu navrhovateľa.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MZP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>.

Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energia a • hodnota; v každom z týchto

faktorov žiadame zvolit' merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad napr. v zmysle §36 ods.5 resp. §64 ods.1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. ZDS na vykonaní konzultácie trvá.

Odmietame deformovaný výklad a uplatňovanie zákona EIA a najmä jeho procesných noriem, ktoré nesledujú účel a cieľ zákona EIA podľa § 2 a ktoré sú v rozpore s tzv. eurokonformným výkladom zákona popierajúcim Aarhuský dohovor. V tomto smere sme zaznamenali snahu úradov uplatňovať procesy EIA len ako povinné vyjadrovanie v rámci podkladového rozhodnutia pre následné povoľovacie konanie. Všimli sme si, že v rámci tejto deformácie úrady neobhajujú verejné záujmy životného prostredia, zelenej transformácie a práv verejnosti ale záujmy investorov. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť aj diskreditačnú antikampaň ministra hospodárstva, ktorý podľa vlastných slov s európskou legislatívou nesúhlasí, preto sa snažil kriminalizovať ZDS a tak podľa nás poskytnúť zámkienku pre šikanózný výkon verejnej správy úradmi a súčasne poskytnúť zámkienku pre porušovanie práva v tejto oblasti. Žiadame úrad, aby v súlade s čl. 3 ods. 2 až ods. 4 Aarhuského dohovoru zabezpečil, aby:

- a) úradníci a orgány podporovali a usmerňovali verejnosť pri požadovaní prístupu k informáciám, uľahčovali jej účasť na rozhodovacom procese a pri požadovaní prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a to aj v tomto konkrétnom konaní
- b) sa podporilo vzdelávanie v záležitostiach životného prostredia a povedomie verejnosti predovšetkým o tom, ako možno získať prístup k informáciám, zúčastňovať sa na rozhodovacom procese a získať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia
- c) sa podporili združenia, organizácie alebo skupiny podporujúce ochranu životného prostredia (v tomto prípade ZDS v rámci tohto konania)
- d) sa zabezpečilo, že vnútroštátny právny systém je uplatňovaný v súlade s týmto záväzkom, t. j. aby úrad aplikoval tzv. eurokonformný výklad zákona

V rozhodnutí žiadame uviesť, akým spôsobom úrad túto svoju povinnosť zabezpečil, t.j. akým spôsobom aplikoval eurokonformný výklad zákona, ako podporil ZDS v rámci konania a ako ZDS uľahčil jeho činnosť pri naplňaní cieľov vyplývajúcich z Aarhuského dohovoru a pri obhajobe verejných záujmov životného prostredia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Na základe konzultácie navrhovateľa so Združením domových samospráv dňa 11.1.2022 sa navrhovateľ zaviazal v rámci jednotlivých prevádzok realizovať opatrenia na minimalizáciu vplyvu prevádzky na životné prostredie:

1. Budovať na jednotlivých prevádzkach prvky zelenej infraštruktúry ako:
 - realizovať na jednotlivých prevádzkach výsadbu líniovej prvkov zelenej infraštruktúry ako ochrannej zelene, tak aby bol minimalizovaný vplyv prevádzky na okolitú zástavbu (zníženie prašnosti, hluku),
 - budovať prvky zelenej infraštruktúry v rámci nespevnených plôch v rámci prevádzok, budovanie bodových prvkov zelenej infraštruktúry.
2. Prevádzkovať jednotlivé prevádzky navrhovateľa v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti životného prostredia, v súlade s platnými prevádzkovými poriadkami, tak aby boli minimalizované vplyvy prevádzok na životné prostredie. Zároveň prevádzky navrhovateľa budú prevádzkované v súlade so závermi o BAT určené vo Vykonávacom rozhodnutí komisie č. 2018/1147 z 10.8.2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadu.

3. Navrhovateľ v rámci energetickej efektívnosti bude v rámci svojich ekonomických možností obnovovať jednotlivé prevádzkové budovy, ako jedno z opatrení k znižovaniu emisií CO₂.

Vyjadrenie: Akceptuje sa.

Odôvodnenie: Dotknutá verejnosť neuviedla také nedostatky v hodnotení, ktoré by bránili realizácii zmeny činnosti pri akceptácii navrhovaných podmienok a opatrení. K potrebe posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona sa nevyjadril, príslušný orgán má tak za to, že nepožaduje ďalšie posudzovanie činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Podmienky súvisiace s realizovaním líniových a bodových prvkov zelene sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Prevádzkovanie kompostárne podľa platných právnych predpisov v oblasti životného prostredia a prevádzkovým poriadkom je nevyhnutné bez ohľadu na rozhodnutie zo zisťovacieho konania. Predmetom tohto zisťovacieho konania je zmena navrhovanej činnosti týkajúca sa iba kompostárne v rámci areálu spoločnosti EBA s.r.o. z dôvodu zmeny legislatívy, predmetom zmeny navrhovanej činnosti nie je zmena technológie, nemení sa sortiment spracovávaných odpadov, zostáva zachovaná kapacita zariadenia.

Obyvatelia obce Haniska - 60 fyzických osôb, ktorí sa podpísali pod spoločné stanovisko majú tieto pripomienky, list doručený dňa 20.12.2021, splnomocnenkyňa Martina [redacted]:

Dole podpísaní obyvatelia obce Haniska, týmto vyjadrujeme nesúhlas s vydaním povolenia pre činnosť spoločnosti EBA, s.r.o. Prešov-Zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťami R3 a R13.

Prevádzka EBA, s.r.o., Prešov sa nachádza v JZ časti katastrálneho územia Solivar a z južnej strany susedí s katastrálnym územím Haniska. Ide o zastavané územie obce a prevádzka sa nachádza v tesnej blízkosti tohto zastavaného územia, kde je umiestnená aj Materská škola Haniska.

Problémom je, že neznesiteľný zápach nám znepríjemňuje život a kvalitu bývania. Situácia je naozaj kritická, sú dni, kedy sa tam nedá dýchať. Zápach šíriaci sa z areálu EBA, s.r.o. je veľmi intenzívny, hlavne v letných mesiacoch, kedy si nemôžeme otvoriť okná a vyvetrať, hrať sa s deťmi vonku v záhrade, ani oddychovať na terase. Takáto situácia nás trápi min. 4 mesiace v roku v letných mesiacoch od mája do septembra. Opakuje sa každý rok.

Tento problém bol už niekoľkokrát riešený v minulosti, priamo so spoločnosťou EBA, s.r.o., ale aj prostredníctvom starostu obce Haniska, kedy mu každoročne prichádzajú podnety a sťažnosti od občanov kvôli neznesiteľnému smradu. Zatiaľ sme však nezaznamenali nápravu. Ak k náprave nepríde ani prostredníctvom tohto stanoviska, budeme nútení vyjadriť svoj nesúhlas v „Petícii za zdravé ovzdušie bez zápachu“.

Prevádzka kompostárne EBA ročne spracuje 13 tisíc ton odpadu a vo zverejnenej štúdii sa uvádza, že prevádzka je stredným zdrojom znečistenia ovzdušia. Deje sa to zapáchajúcimi emisiami a vo veľkej miere aj prachovými emisiami. Spracovanie odpadu sa deje na voľnom priestranstve areálu firmy. Pri prevládajúcom SJ prúdení vzduchu, sú tieto prachové a zapáchajúce emisie presúvané do zastavaného územia obce.

Podľa nášho názoru sú v štúdii uvedené nepravdivé údaje o doterajšej prevádzke, kde sa hovorí, že prachové a prachové emisie doteraz neprekážali občanom obce Haniska a priľahlej ulice Pod Wilec hôrkou v Prešove. Opak je však pravdou, emisie sú zdrojom neustálych sťažností občanov obce Haniska na zápach a prach z prevádzky.

Nechceme podceňovať zneškodňovanie a spracovanie biologických odpadov, ktoré má pre spoločnosť veľký význam, musí sa však uskutočňovať vo vhodne umiestnenom prostredí. Prevádzka takého typu by rozhodne nemala byť umiestnená v blízkosti zastavaného územia, kde vplyvom jej externalít pociťujú obyvatelia výrazne zníženú kvalitu bývania.

Zároveň sa obávame o kvalitu spodných vôd aj znečistenia riek Delňa a Torysa, ktoré sú tiež v tesnej blízkosti.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Jednotlivé objekty zariadení na nakladanie s odpadmi, ktoré sú predmetom posudzovanej zmeny, sú už vybudované. Zariadenie na zhodnocovanie odpadov kompostovaním bolo skolaudované v roku 1978. Spoločnosti EBA, s.r.o. ako právnomu nástupcovi Rašelinových závodov š.p. bol udelený súhlas na úpravu odpadov kompostovaním v roku 1997. Od r. 2003 je proces kompostovania povolený ako zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov činnosťou R3.

V prípade existujúceho zariadenia na zhodnocovanie odpadov kompostovaním zostáva zachovaná kapacita zariadenia, nemení sa sortiment spracovávaných odpadov. Predkladané Oznámenie o zmene je vypracované z dôvodu legislatívnych zmien, nie z dôvodu výraznej zmeny vplyvov činnosti na životné prostredie oproti súčasnosti.

Prevádzka sa nachádza v zastavanom území obce, k.ú. Solivar. Podľa ÚPN mesta Prešov (Kužma, J. a kol., 2017) ide o plochy priemyselné, výrobné a skladovacie situované v zóne „južná priemyselná zóna s priemyselnými areálmi rozvinutými pozdĺž ulíc Východná – Košická-Petrovianska- Jesenná“.

Najbližšie obytné územie sa nachádza cca 114 m južným smerom v obci Haniska. Západným smerom, vo vzdialenosti cca 70 m, na druhej strane rieky Torysa sa nachádza záhradkárská osada k.ú. Prešov.

Prevládajúci smer prúdenia vetra je južný, smerom k územiu obce Haniska. Výstavba rodinných domov v bezprostrednom okolí prevádzky bola realizovaná v období, keď zariadenie bolo už v prevádzke.

V Odvetvovej technickej norme MŽP SR 2111:99 sú definované informatívne odstupové vzdialenosti pri posudzovaní umiestnenia nových zdrojov znečisťovania ovzdušia (majúcich charakter priemyselnej výroby) od obývaných obytných objektov, iných verejných stavieb (verejnosť). Pre priemyselnú kompostáreň (kategórie ostatné vrátane záhradníckeho a poľnohospodárskeho odpadu) je z dôvodu zápachu v tejto odvetvovej norme definovaná odstupová vzdialenosť 100 m. Tá je v prípade existujúcej zástavby obce Haniska dodržaná.

Každý mikrobiálny rozklad organických látok je zdrojom emisií znečisťujúcich látok prejavujúcich sa charakteristickým zápachom, ktorý indikuje správny chod rozkladného procesu. Kompostovanie je prirodzený biochemický proces, pri ktorom za aeróbnych podmienok dochádza k rozkladu organických látok a ich premene na látky humusové, dochádza k uvoľňovaniu najmä CO₂, N₂O a vody. Okrem aeróbného rozkladu organických látok v základkách môžu sčasti prebiehať aj procesy anaeróbného rozkladu a to kvasenie a hnitie, pri ktorých sa tvoria zápachajúce plyny - najmä metán (CH₄), amoniak (NH₃), sulfán (H₂S).. Najviac emisií pachových látok je pri prvom prekopávaní, s každým ďalším prekopávaním emisie pachových látok klesajú. Prekopávanie odpadu je však realizované v ohraničených časových úsekoch. Tento charakteristický zápach môže byť v okolí výrobnomanipulačnej plochy na ktorej prebieha proces kompostovania citel'ný vo zvýšenej miere pri zmenách tlaku ovzdušia. Človek dokáže zacítiť prítomnosť pachových látok v ovzduší už aj pri veľmi malých, zdraviu neškodlivých koncentráciách. Vnímanie zápachu je výrazne subjektívne, v závislosti od citlivosti každého z nás. Z toho dôvodu môže niekomu zápach prekážať viac, niekomu menej.

Medzi areálom spoločnosti EBA a obytným územím obce Haniska preteká rieka Delňa, ktorej koryto je lemované nelesnou drevinnou vegetáciou, tá vytvára bariéru voči šíriacim sa vplyvom z tejto prevádzky. Nepovažujeme za objektívne dávať do súvisu zvýšenú prašnosť iba s prevádzkou zariadení na nakladanie s odpadmi v areáli spoločnosti EBA, s.r.o. V okolí sa nachádzalo a stále nachádza viacero zdrojov emisií prachových látok, napr. narušené povrchy a realizácia zemných prác v súvislosti s výstavbou úseku diaľnice D1, veľkoblokovo obhospodarovaná poľnohospodárska pôda, ktoré sú v podobnej vzdialenosti. V územnoplánovacej dokumentácii obce Haniska (Hajtáš, P., 2005:

Zmeny a doplnky ÚPN obce Haniska) je navrhované plochy a objekty rodinných domov ešte viac priblížiť k existujúcej prevádzke so zariadeniami na nakladanie s odpadmi. Vzdialenosť medzi okrajom navrhovaného obytného územia a existujúcou prevádzkou so zariadeniami na nakladanie s odpadmi sa zníži na cca 60 m. Týmto návrhom nie sú rešpektované odstupové vzdialenosti, ktoré boli v čase výstavby prevádzky dodržané. Výstavbou navrhovanej zástavby dôjde aj k odstráneniu nelesnej drevinnej vegetácie pozdĺž toku Delňa, ktorá vytvára bariéru voči šíriacim sa vplyvom z tejto prevádzky.

Snahou navrhovateľa EBA, s.r.o. je zariadenia prevádzkovať tak, aby v čo možno najnižšej miere bolo negatívnymi vplyvmi ovplyvnené okolie prevádzky. Pri prevádzkovaní zariadení spoločnosť EBA, s.r.o. dodržiava schválené prevádzkové postupy, aby došlo k minimalizácii zápachových emisií. Zariadenia sú prevádzkované v súlade s platnými povoleniami, schváleným prevádzkovým poriadkom a platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva. Zamestnanci sú oboznámení s technologickými postupmi, organizačnými a bezpečnostnými postupmi, aby boli minimalizované prípadné negatívne vplyvy prevádzky. Z dôvodu zníženia pachových emisií smerujúcich na obec Haniska pri prevádzkovaní zariadenia, plánuje navrhovateľ na hranici pozemkov smerom na obec Haniska a smerom na železničnú trať realizovať výsadbu izolačnej líniovej vzrastlej zelene. Prevádzkované zariadenia na nakladanie s odpadmi v areáli spoločnosti EBA, s.r.o. sú dostatočne zabezpečené proti kontaminácii horninového prostredia a podzemných vôd. Proces kompostovania a biodegradácie sa vykonáva na výrobnom-manipulačnej ploche, ktoré je proti priesakom znečisťujúcich látok do podlažia zabezpečená svojou konštrukciou a stavebnými úpravami. Obsahuje tesniacu fóliu HDPE, monitorovací systém indikujúci miesta priesaku cez izolačné vrstvy. Monitorovacím systémom tesniacej fólie sa overuje stav tesnosti fólie prostredníctvom toku elektrického prúdu 1 x ročne. Priemyselné odpadové vody z tejto plochy sú akumulované v záchytnej nádrži zabezpečenej proti priesakom znečistenia tesniacou fóliou HDPE. Naakumulovaná priemyselná odpadová voda je automaticky prečerpávaná na odlučovač ropných látok a následne je odvádzaná do verejnej kanalizácie

V prevádzke so zariadeniami na nakladanie s odpadmi EBA, s.r.o. Prešov je vybudovaný monitorovací systém, ktorým sa sleduje potenciálny vplyv prevádzky nakladania s odpadmi na kvalitu podzemnej vody. Navrhovateľ vykonáva pravidelný monitoring kvality podzemnej vody 4 x ročne. Záverečnú správu z monitoringu prevádzky za obdobie kalendárneho roka navrhovateľ predkladá do 15. 2. nasledujúceho kalendárneho roka na príslušný okresný úrad životného prostredia a IŽP. Navrhovateľ je povinný odstraňovať negatívne stavy a vplyvy zistené monitoringom prevádzky.

Vyhodnotenie okresným úradom:

Vyjadrenie: Na elimináciu existujúceho vplyvu zápachu uvádza Okresný úrad Prešov vo výrokovej časti rozhodnutia podmienky, ktoré navrhovateľ je povinný realizovať. V odvetvovej technickej norme Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky 2111:99 sú definované informatívne odstupové vzdialenosti pri posudzovaní umiestnenia nových zdrojov znečisťovania ovzdušia (majúcich charakter priemyselnej výroby) od obývaných objektov, iných verejných stavieb (verejnosť). Pre priemyselnú kompostáreň (kategórie ostatné vrátane záhradníckeho a poľnohospodárskeho odpadu) je z dôvodu zápachu v tejto odvetvovej norme definovaná odstupová vzdialenosť 100m. Zariadenie na zhodnocovanie odpadov kompostovaním bolo skolaudované v roku 1978. Spoločnosť EBA, s.r.o. ako právnenému nástupcovi Rašelinových závodov š.p. bol udelený súhlas na úpravu odpadov kompostovaním v roku 1997. Od r. 2003 je proces kompostovania povolený ako zariadenie na zhodnocovanie ostatných odpadov činnosťou R3.

Odstupová vzdialenosť 100 m pre kompostáreň, uvedená v odvetvovej technickej norme, bola podľa doplňujúcich informácií navrhovateľa v čase udelenia súhlasu na zhodnocovanie odpadov činnosťou R3 v roku 2003 dodržaná a podľa názoru Okresného úradu Prešov mala byť táto skutočnosť rešpektovaná aj pri schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce Haniska v súvislosti s navrhovaním obytných objektov v okolí existujúcej prevádzky. V súčasnej dobe neexistuje právna úprava ktorá by upravovala reguláciu zápachu.

Úsek Torysy na území mesta Prešov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom je v riečnom km 54,0 – 55,4 (pod areálom EBA, s.r.o.) a úsek Torysy na území mesta Prešov s pravdepodobným výskytom potenciálne významného povodňového rizika je v riečnom km 56,0 – 64,5 (nad areálom EBA, s.r.o.) (Kolektív, 2014: Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu). Priebeh záplavových čiar v oblasti areálu EBA, s.r.o. znázorňuje obrázok 6 oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na str.31 a taktiež je to možné overiť na mapovom portáli Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Rieka Torysa preteká popri areáli EBA, s.r.o. v riečnom km cca 55,7 – 56,1. v súvislosti s výstavbou úseku diaľnice D1 bola vykonaná úprava koryta rieky Torysa tesne nad územím zmeny navrhovanej činnosti - areálom EBA, s.r.o. Vodné toky boli z dôvodu kolízie s trasou diaľnice D1 upravené na prietoky 100 ročnej vody Q100, na základe údajov z SHMÚ. Takto dimenzované prietoky by mali zvládnuť previesť aj mimoriadne vysoké úhrny zrážok. (Zdroj: Longa, J., 2017: Správa o hodnotení vplyvov, Diaľnica D1 Prešov Západ – Prešov Juh. Potok Delňa, v mieste kde prechádza popri území navrhovanej činnosti nie je regulovaný. Ochrana areálu EBA, s.r.o. je proti prívalovým vodám zabezpečená ochrannou hrádzou o celkovej dĺžke 200 m s korunou 0,4 m nad hladinou storočného prietoku v Delni. Začiatok hrádze je v napojení na breh Torysy, koniec v napojení na železničný násyp trate Košice – Plaveč. Dňa 12.4.2022 bol vykonaný štátny vodoochranný dozor na základe podnetu obce Haniska v zastúpení starostom obce, či činnosti vykonávajúce spoločnosťou EBA majú, resp.môžu mať vplyv na stav kvality vôd v dotknutom území. Na miestnom šetrení bolo zistené nasledovné: „Vody z plochy určenej na kompostovanie sú zachytávané v záchytnej otvorenej nádrži. V nádrži v čase obhliadky množstvo vody bolo minimálne, nachádzal sa tam mokrý nezapáchajúci kal. Vody z tejto nádrže sa spätne využívajú v areáli na spracovávanie odpadov biologickou činnosťou. Vody z vodného toku Delňa vzhľadom na úpravu príľahlého terénu sa nemôžu dostať ani pri zvýšenej hladine vody v koryte na plochy areálu spoločnosti EBA. Podľa zistení orgánu štátnej vodnej správy sa vody z vodného toku Torysa pri zvýšenej hladine v jeho koryte v minulosti nedostávali do priestorov areálu tejto spoločnosti. Ďalej bolo zistené, že spoločnosť EBA ma Slovenskou inšpekciou životného prostredia prostredníctvom integrovaného povolenia uloženú povinnosť pravidelne monitorovať stav prostredníctvom integrovaného povolenia a ich vyhodnotenie zasielať Slovenskej inšpekcii životného prostredia.“ Je nutné podotknúť, že zmena navrhovanej činnosti posudzovaná v tomto konaní sa netýka dekontaminačnej plochy v areáli EBA s.r.o., ale plochy na zhodnocovanie ostatných odpadov (kompostárne).

V zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku Okresný úrad Prešov dal možnosť známym účastníkom konania OU-PO-OSZP3-2022/006282-016 zo dňa 05.05.2022, aby sa pred vydaním rozhodnutia vyjadrili k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhli jeho doplnenie do piatich pracovných dní od doručenia tohto upovedomenia aj ústne do zápisnice a formou nahliadnutia do spisu na Okresnom úrade Prešov, v súlade s § 23 ods.1 správneho poriadku.

V stanovenej lehote sa k oboznámeniu s podkladmi rozhodnutia vyjadrili:

- Obec Haniska, obecný úrad, Bajzova 14, 080 01 Prešov, v zastúpení starostom obce Ing. Ladislavom Šimkovičom, listom č. 885/EG/05/2022 zo dňa 26.05.2022:

Na základe konzultácií a priamej účasti na mieste prevádzky EBA, s.r.o. dňa 26.05.2022 za prítomnosti zástupcov EBA, ŽP Prešov a spoločnosti, ktorá prevádza monitoring, ako aj zástupcu občanov Obce Haniska oznamujeme nasledovné:

-Ďalšiu činnosť prevádzky EBA, s.r.o. závod Prešov žiadame ukončiť a nesúhlasíme s jej ďalšou pôsobnosťou na hranici s katastrom obce Haniska,
-Je nemysliteľné, aby sa cca 20 rokov vo veci zápachu a sťažnosťami obyvateľov nikto nezaoberal.

- Obyvatelia obce Haniska, v zastúpení splnomocnenkyňou [REDACTED]:

Spoločnosti EBA, s.r.o. bol udelený súhlas s činnosťou v roku 1997-za čias mečiarizmu a sme toho názoru, že nemal byť nikdy udelený.

Občania sa na zápach z prevádzky sťažujú už celé roky. Spoločnosť eba S.R.O. sa vo vyjadreniach pre redakciu STV vyjadrila, že o sťažnostiach občanov vie, avšak za celé roky neurobila absolútne nič preto, aby tento zápach aspoň čiastočne eliminovala.

Je viac než zaujímavé, že tohto roku sme zatiaľ výraznejší problém nemali. Keď to porovnáme s minulým rokom, o tomto čase sme už nemohli ani otvoriť okno a vyvetrať. Míme za to, že sa jedná o účelové zmeny v priestoroch firmy, pretože spoločnosť potrebuje nový súhlas, aby občania nemali možnosť dokázať, aký veľký problém majú. V každom prípade takáto prevádzka nemá čo robiť tak blízko obytnej zóny a vedľa 2 významných vodných tokov.

Spoločnosť uvádza, že najbližšie obytné územie je 114 m, čo nie je pravda. Najbližšia obytná zóna je vo vzdialenosti len niečo vyše 60 m od areálu EBA, kde sa na pozemku v najbližšej dobe plánuje výstavba rodinného domu.

V čase, keď EBA s.r.o. dostala povolenie na svoju činnosť už stál rodinný dom vo vzdialenosti 92 m od areálu, ktorý bol podľa starostu obce postavený ešte v roku 1956 (príloha). Takže ani v čase prvotného udelenia súhlasu a touto činnosťou nebola rešpektovaná vzdialenosť od obytnej zóny 100 m tak, ako to vo svojom stanovisku uvádza spoločnosť EBA, s.r.o.

Spoločnosť zároveň tvrdí, že výstavba rodinných domov v bezprostrednom okolí prevádzky bola realizovaná v období, keď už bolo ich zariadenie v prevádzke, čo ale znovu nie je pravda, všetky rodinné domy v najbližšom okolí sú naozaj staré z 50.tych , 60. tych rokov min. storočia. Stačí prísť a presvedčiť sa.

Z tohto dôvodu máme za to, že EBA, s.r.o. nikdy súhlas na svoju činnosť dostať nemala a chceli by sme preveriť, kto jej ho v tom čase vydal a aké zákony a nariadenia boli pritom porušené .

Vo vyjadreniach spoločnosť tiež spomína rieku Delňa, ktorej koryto lemujú drevinná vegetácia, ktorá má vytvárať bariéru voči šíriacemu sa zápachu. Upozorňujeme, že sa jedná o mladé vrbu pri rieke, ktoré budú čoskoro odstránené, keďže je na tomto území plánovaná protipovodňová ochranná hrádza. Stromy a kry pri riekach totiž kvôli možným záplavám nie sú žiadúce. Tieto vrbu však ani nikdy netvorili účinnú bariéru voči šíriacemu sa zápachu.

Ešte by sme chceli spomenúť, že podpísaných občanov v našom prvotnom stanovisku bolo spolu 61, faktom je, že by ich bolo určite oveľa viac, keďže smrad často cítia aj na opačnom konci obce, kde je vzdialenosť od areálu EBA, s.r.o. oveľa väčšia. Avšak oznámenie o zámere firmy bolo vyvesené na tabuli obce Haniska tesne pred vianočnými sviatkami a bolo potrebné sa vyjadriť do 21.12.2021, práve v čase, kedy občania majú úplne iné starosti, čo mimochodom tiež považujeme za účelové.

Stanovisko od občanov-s prevádzkou EBA, s.r.o.-zariadenie na zhodnocovanie odpadov činnosťami R3 a R13 nesúhlasíme!!!

Vyjadrenie Okresného úradu Prešov k stanoviskám k oboznámeniu s podkladmi rozhodnutia:

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je konaním pred povoľovacou činnosťou a predmetom je posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Proces zisťovacieho konania má poskytnúť základné informácie a hodnotenia pred prvým povolením podľa osobitných predpisov. Vychádza teda z podrobnosti riešenia v prvej etape prípravy, nepredstavuje žiadny druh povolenia a takéto povolenia nenahrádza. Všetky relevantné požiadavky budú riešené v rámci následných povoľovacích konaní.

Cieľom je získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Okresný úrad Prešov opodstatnené pripomienky, majúce oporu v zákone, zahrnul medzi požiadavky, ktoré bude potrebné zohľadniť v dokumentácii v procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Vzdialenosti od obytných objektov ,uvedené v stanovisku verejnosti a na priloženej mape (61m, 92m, 93m) sú namerané vo vzťahu ku dekontaminačnej ploche, ktorá nie je predmetom posudzovania v tomto konaní.

Dňa 15.06.2022 [REDAKOVANÉ], doručila Okresnému úradu list [REDAKOVANÉ] adresovaný spoločnosti EBA s.r.o., Rusovská cesta 1, 851 01 Bratislava, v ktorom sa okrem iného uvádza : „ Dňa 27.05.2021 o 10,50 sa zo sklady odpadu EBA s.r.o. širil veľký oblak veľmi zapachajúceho prachu do záhradkarskej osady Furča pri rieke Torysa. Tento stav je už minimálne 1 rok. Predtým sa kompostovali len fekálie z kanalizácie. Teraz sa vozí odpad vo väčšom množstve, neznámeho pôvodu. Povolenie živnosti podnikania a predmet skladky by mal byť voľne prístupný na internete, čo nenašiel. Podotýka, že od najbližšej skladky ku rieke Torysa je asi 40 m. Pri riekach je ochranné pásmo, aby sa neznečisťovala voda. Pred rokom pracovník prac.strojom s veľkou naberačkou asi 2m³ naberal a rozvážal ďalej po skladke prach. Pri navyšovaní skladky, veľký oblak prachu, ide do výšky až 30m a putuje po oblohe až nad les. Lahký, jemný, prašný prach je na skladke, občas ho polievajú, ale len malokedy. Mal by byť zakrytý, vietor prach roznáša po okolí, všetkými smermi, potvrdia to záhradkaár aj niektorí čo tu majú chatový dom. V máji 2022 doteraz pršalo v tejto oblasti asi 4 dni. Dni sú veľmi teplé, vlhkosť malá, čo zhoršuje túto situáciu a sucho bude naďalej pokračovať. Nesmú sa ale porušovať hygienické a zdravotnícke vyhlášky, nariadenia. Verí, že dôjde k náprave, aby záhradkárka osada nebola obťažovaná prachom zo skladky odpadového hospodárstva.“ List je napísaný dňa 27.05.2022. Na tento list odpovedala vedúca oddelenia ekoinžinieringu a KOH spoločnosti EBA s.r.o. dňa 01.06.2022, v ktorom sa okrem iného uvádza, že na základe podnetu vykonali zamestnanci spoločnosti šetrenie a zistili, že oblak sa širil až za ich pozemkom, zamestnanci našli zhorenisko pri vodnom toku Delňa na strane obce Haniska (nejaký občan tam páčil káble).

Keďže ide o podnet podaný spoločnosti EBA s.r.o., ktorá ho následne aj riešila a nejedná sa o stanovisko v zmysle § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pisateľa tohto podnetu Okresný úrad Prešov nepovažuje za účastníka konania v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Prešov na základe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, stanovisk k nemu doručených, doplnených informácií navrhovateľom a podľa kritérií pre zisťovacie konanie podľa § 29 a uvedených v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov zistil nasledujúce skutočnosti:

I. Povaha a rozsah navrhovanej činnosti:

1. Rozsah navrhovanej činnosti

Existujúca prevádzka EBA, s.r.o. Prešov je umiestnená na pozemkoch s parcelnými číslami KN-C 3098/1, 3098/2, 3098/3, 3098/4, 3098/5, 3098/6, 3098/7, 3098/8, 3304/2, katastrálne územie Prešov-Solivar, vo vlastníctve navrhovateľa (prevádzkovateľa zariadenia). Výrobná plocha, na ktorej dochádza ku kompostovaniu je umiestnená na parcele KN-C 3098/1 o ploche cca 10 600 m².

V existujúcom prevádzkovanom zariadení EBA, s.r.o. Prešov sa vykonávajú nasledovné činnosti:

- R3 – Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)
- R13 - Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)

Zariadenie sa zameriava na zhodnocovanie odpadov kompostovaním. Kompostovanie, výroba organického hnojiva Vitahum, hnojiva Humivit a výroba pestovateľských substrátov a zemín sa realizuje na voľných, k tomu účelu vybudovaných plochách spoločnosti s využitím ostatných stavebných a technologických zariadení zaisťujúcich bezpečnú prevádzku.

K predmetnému technologickému celku patria i obslužné a komunikačné zariadenia. Spracovateľská kapacita zhodnocovania ostatných odpadov kompostovaním je 13 000 t/plochu.

Výrobná plocha je zabezpečená proti priesakom znečisťujúcich látok do podzemných vôd svojou konštrukciou, stavebnými úpravami, ako aj zabudovaným monitorovacím systémom. Spevnená plocha je vyspádovaná do dažďovej nádrže. Dažďová nádrž slúži na zachytenie dažďových vôd spadnutých na výrobnú plochu a areál prevádzky. Je budovaná zo stavebného železobetónu HV4-B 20. Nádrž je z vonkajšej strany chránená proti tlakovej vode asfaltovým pásom (Bitagit). Zachytávaná dažďová voda je opätovne využívaná na zvlhčovanie kompostu v prípade potreby. Ak hladina v nádrži dosiahne stanovenú úroveň hladiny, zapína sa čerpadlo, a voda je prečerpávaná do verejnej kanalizácie.

Prívalové dažďové vody odtekajú zo záchytnej alebo dažďovej nádrže na prečistenie do ORL a odtiaľ do kanalizačného zberača. Pre zvládnutie prívalových vôd sa využívajú dve čerpadlá o celkovej kapacite $Q=10 \text{ l.s}^{-1}$. Areál je chránený vonkajšou ochranou proti prívalovým vodám. Vybudovaná je hrádza v celkovej dĺžke 200 m s korunou 0,4 m nad hladinou storočného prietoku v Delni. Začiatok hrádze je v napojení na breh Torysy, koniec v napojení na železničný násyp trate Košice – Plaveč. V areáli sa nachádza monitorovací systém podzemných vôd v počte 3 monitorovacích objektov (JV-1 až JV-3). Monitorovací systém je primárne určený pre plochu, na ktorej prebieha biodegradácia odpadov.

Na váženie privázaných odpadov sa využíva mostová váha do 50 t váženého subjektu. Prevádzka je napojená na verejnú elektrifikačnú, plynofikačnú, telefónnu a kanalizačnú sieť.

Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy

Proces kompostovania je založený na premene látok organického pôvodu v odpadoch s využitím pôdných baktérií za vzniku organicko-humusových hnojív a pestovateľských substrátov a zemín. Proces má aeróbno-degradačný charakter, ktorý sa urýchľuje vhodnou skladbou živín potrebných pre rast mikroorganizmov. Po úprave odpad vykazuje parametre organicko-humusového hnojiva, pričom pri správnom vedení nevznikajú látky toxického charakteru. Odpady sú spracovávané podľa jednotlivých druhov odpadov a najmä ich vlastností. Pri preberaní sa posudzuje zloženie odpadu z hľadiska jeho úpravy, sledujú sa parametre, ktoré sú limitované pre suroviny určené na kompostovanie a výrobu priemyselných substrátov. Odpady sa spracovávajú do základok podľa ich zloženia a charakteru tak, aby vzniknuté produkty – hnojivo Hummivit a organické hnojivo Vitahum zodpovedali požiadavkám vydaného certifikátu ÚKSÚP-u.

Kompostovanie sa vykonáva v klasických prekopávaných základkach. Proces kompostovania pozostáva z 3 hlavných etáp:

- ✓ Príprava vhodných vstupných surovín, tak aby bol dodržaný správny pomer dusíka a uhlíka. Suroviny sa zmiešajú v určitom pomere a uložia sa do základky tvaru hrobce pomocou čelného nakladača. Základka sa zakladá vertikálnym vrstvením vstupného materiálu.
- ✓ Termická fáza kompostovania, kedy sa menia zložité organické látky pomocou mikroorganizmov na látky jednoduchšie. Pritom sa uvoľňuje veľké množstvo tepla. Teplota v tejto fáze dosahuje 60 °C až 70 °C. Táto etapa trvá 1 – 2 mesiace.
- ✓ Etapa zrenia, v nej sa teplota v základke ustáľuje na úroveň okolitej teploty. Základka sa prekope lyžicovým bagrom alebo inou vhodnou technikou a nechá sa ešte tri mesiace zrieť. V tejto etape prebieha proces syntézy, tvorby a stabilizácie humusových látok. V prípade, že dochádza k vysušaniu základky vplyvom vysokej teploty, v kombinácii so suchým počasím (najmä v lete), treba základku vlhčiť vodou, príp. vhodnými tekutými odpadmi.

2. Súvislosť s inými činnosťami (jestvujúcimi, prípadne plánovanými) a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

V zariadení na zhodnocovanie odpadov činnosťami EBA, s.r.o., Prešov, ktorá je v trvalom užívaní od roku 2003, sa vykonáva zhodnocovanie ostatných odpadov kompostovaním.

Činnosti sú toho času vykonávané na základe súhlasov platných do 31.10.2022. V existujúcej prevádzke sa nachádza aj zariadenie na zneškodňovanie odpadov biodegradáciou a zariadenie na zber odpadov vrátane prepravy. Prevádzkované činnosti spĺňajú technické, technologické, požiarne a bezpečnostné predpisy, ktoré eliminujú potenciálne riziká poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia a zdravia ľudí. Mimoriadne udalosti môžu vzniknúť v dôsledku nasledovných príčin:

- Zlyhanie technických opatrení (havárie na stavebných mechanizmoch a dopravných prostriedkoch, únava materiálu a pod.),
- zlyhanie ľudského faktora (nedodržanie pracovnej alebo technologickej disciplíny pri výstavbe, prevádzke...),
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti),
- prírodné sily (prívalové dažde, povodne, úder blesku, zemetrasenie,...).

Nehody a havárie môžu mať tieto následky:

- kontaminácia horninového prostredia a podzemnej vody,
- požiar,
- škody na majetku,
- poškodenie zdravia alebo smrť.

Opatrenia pre prípad havárie:

Pre prípad prívalových vôd:

Po havarijnom naplnení nádrží sa voda odčerpáva do cisterny. Priesakové vody sa zneškodnia v ČOV.

Pre prípad vzniku požiaru:

Vykonať opatrenia na lokalizáciu požiaru za použitia vlastných mechanizmov, zariadení a ručných hasiacich prístrojov.

Pre prípad úniku ropných látok z vozidiel:

Pri úniku ropných látok do pôdy, zabrániť ich plošnému rozšíreniu vhodným materiálom vybudovaním ochranných hrádzok. Kontaminovanú zeminu vybagrovať a premiestniť na biodegradačnú plochu a v ďalšom postupe ju biodegradovať štandardnou technológiou ROPSTOP. O vzniknutej situácii a o prijatých, resp. realizovaných opatreniach informovať vedúceho prevádzky. Priame následky mimoriadnych udalostí budú znášať len pracovníci pracujúci v areáli zariadenia na nakladanie s odpadmi.

Pôsobenie rizikových vplyvov na pracovníkov bude eliminované zabezpečením súladu zmeny navrhovanej činnosti s platnými predpismi z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Pre obmedzenie rizikových vplyvov bude nutné, aby pracovníci boli pravidelne zaškolení a používali pridelené ochranné prostriedky. Obsluhovať strojné zariadenie bude môcť naďalej len osoba odborne spôsobilá a preukázateľne oboznámená s požiadavkami predpisov na obsluhu technického, resp. strojného zariadenia a zaškolená, pričom pred začatím prác bude aj naďalej potrebné v zmysle technologických predpisov prekontrolovať stav strojných zariadení, ako aj ich ovládacie a ochranné prvky. Počas prevádzky sa bude uplatňovať zásada predchádzať pôsobeniu rizikových vplyvov na pracovné prostredie pred spôsobom následnej ochrany pred ich účinkami. Jednotlivé pracovné postupy sú a budú vykonávané podľa detailne vypracovaných pracovných a technologických predpisov.

3. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy:

Výrobná plocha pre kompostovanie odpadov a ostatné prevádzkové súbory, ktoré sú predmetom predkladanej zmeny navrhovanej činnosti, sú umiestnené v existujúcom areáli EBA, s.r.o., Prešov. Zmena činnosti nemá nároky na dočasný ani trvalý záber iných území. Navrhovaná zmena činnosti si nevyžaduje záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy. Navrhovanou zmenou činnosti sa nezmení plocha zastavaných území v priemyselnom areáli.

Spotreba vody:

Navrhovanou zmenou navrhovanej činnosti sa nezvýši spotreba vody oproti súčasnosti. Využívané zdroje vôd majú dostatočnú kapacitu pre jej pokrytie.

Ostatné surovinové zdroje:

V prevádzkovanom zariadení EBA, s.r.o., Prešov, sú preberané odpady od iných držiteľov a sú spracovávané kompostovaním.

Zoznam druhov odpadov zhodnocovaných činnosťami R3 a R13 v zariadení na zhodnocovanie odpadov:

Číslo druhu odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória odpadu
02 01 01	kaly z prania a čistenia	O
02 01 02	odpadové živočíšne tkanivá	O
02 01 03	odpadové rastlinné pletivá	O
02 01 06	zvierací trus, moč a hnoj vrátane znečistenej slamy, kvapalné odpady, oddelene zhromažďované a spracúvané mimo miesta ich vzniku	O
02 01 07	odpady z lesného hospodárstva	O
02 01 09	agrochemické odpady iné ako uvedené v 02 01 08	O
02 02 01	kaly z prania a čistenia	O
02 02 02	odpadové živočíšne tkanivá	O
02 02 03	materiál nevhodný na spotrebu alebo spracovanie	O
02 02 04	kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku	O
02 03 01	kaly z prania, čistenia, lúpania, odstred'ovania a separovania	O
02 03 04	látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
02 03 05	kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku	O
02 04 01	zemina z čistenia a prania repy	O
02 04 02	uhličitan vápenatý nevyhovujúcej kvality	O
02 04 03	kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku	O
02 05 01	látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
02 05 02	kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku	O
02 06 01	materiály nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
02 06 02	odpady z konzervačných činidiel	O
02 06 03	kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku	O
02 07 01	odpad z prania, čistenia a mechanického spracovania surovín	O
02 07 02	odpad z destilácie liehovín	O
02 07 04	materiál nevhodný na spotrebu alebo spracovanie	O
02 07 05	kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku	O
03 01 01	odpadová kôra a korok	O
03 01 05	piliny, hobliny, odrezky, odpadové rezivo alebo drevotrieskové/	O

	drevovláknité dosky, dyhy iné ako uvedené v 03 01 04	
03 03 01	odpadová kôra a drevo	O
03 03 09	odpad z vápennej usadeniny	O
03 03 11	kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku iné ako uvedené v 03 03 10	O
07 05 14	tuhé odpady iné ako uvedené v 07 05 13	O
10 01 02	popolček z uhlia	O
10 01 03	popolček z rašeliny a neošetreného dreva	O
10 01 15	popol, škvára a prach z kotlov zo spaľovania odpadov iné ako uvedené v 10 01 14	O
10 01 21	kaly z kvapalného odpadu spracovaného v mieste svojho vzniku iné ako uvedené v 10 01 20	O
10 01 23	vodné kaly z čistenia kotlov iné ako uvedené v 10 01 22	O
10 02 01	odpad zo spracovania trosky	O
10 02 02	nespracovaná troska	O
10 02 08	tuhé odpady z čistenia plynu iné ako uvedené v 10 02 07	O
10 13 04	odpady z pálenia a hasenia vápna	O
10 13 06	tuhé znečisťujúce látky a prach iné ako uvedené v 10 13 12 a 10 13 13	O
17 02 01	drevo	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
19 03 05	stabilizované odpady iné ako uvedené v 19 03 04	O
19 05 02	nekompostované zložky živočíšneho a rastlinného odpadu	O
19 05 03	kompost nevyhovujúcej kvality	O
19 06 03	kvapaliny z anaeróbnej úpravy komunálnych odpadov	O
19 06 04	zvyšky kvasenia z anaeróbnej úpravy komunálnych odpadov	O
19 06 05	kvapaliny z anaeróbnej úpravy živočíšneho a rastlinného odpadu	O
19 06 06	zvyšky kvasenia a kal z anaeróbnej úpravy živočíšneho a rastlinného odpadu	O
19 08 01	zhrabky z hrablíc	O
19 08 02	odpad z lapačov piesku	O
19 08 05	kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd	O
19 08 09	zmesi tukov a olejov z odlučovačov oleja z vody obsahujúce jedlé oleje a tuky	O
19 08 12	kaly z biologickej úpravy priemyselných odpadových vôd iné ako uvedené v 19 08 11	O
19 08 14	kaly z inej úpravy priemyselných odpadových vôd iné ako uvedené v 19 08 13	O
19 09 01	tuhé odpady z primárnych filtrov a hrablíc	O
19 11 06	kaly z kvapalného odpadu spracovaného v mieste svojho vzniku iné ako uvedené v 19 11 05	O
19 12 07	drevo iné ako uvedené v 19 12 06	O

19 12 09	minerálne látky, napríklad piesok, kamenivo	O
19 13 02	tuhé odpady zo sanácie pôdy iné ako uvedené v 19 13 01	O
19 13 04	kaly zo sanácie pôdy iné ako uvedené v 19 13 03	O
19 13 06	kaly zo sanácie podzemnej vody iné ako uvedené v 19 13 05	O
19 13 08	vodné kvapalné odpady a vodné koncentráty zo sanácie podzemnej vody iné ako uvedené v 19 13 07	O
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O
20 02 02	zemina a kamenivo	O
20 03 04	kal zo septikov	O

Odpady s katalógovým číslom 20 01 08 Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad (O) a číslom 20 02 03 Iné biologicky nerozložiteľné odpady(O) nebudú predmetom zhodnocovania.

Energetické zdroje:

Zmenou navrhovanej činnosti sa nezvýši spotreba elektrickej energie oproti súčasnosti.

Dopravná a iná infraštruktúra:

Nakoľko sa neplánuje zvýšenie spracovateľských kapacít, ani zmena druhovej skladby spracovávaných odpadov k zmene intenzity dopravy a manipulačných výkonov strojnou technikou oproti súčasnosti nedôjde.

Nároky na pracovné sily:

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene nárokov na pracovné sily oproti súčasnosti.

4. Údaje o výstupoch:

Zmena navrhovanej činnosti si nevyžiada žiadne stavebné úpravy, preto požiadavky na výstupy počas výstavby nie sú uvádzané.

Zdroje znečisťovania ovzdušia:

Zdroj tepla:

Zdrojom tepla v administratívnej budove je plynový kotol, ktorý je malým zdrojom znečisťovania ovzdušia. Pri spaľovaní zemného plynu nevznikajú oxidy síry a zanedbateľné sú aj emisie oxidu uhoľnatého (CO) a uhlíkovodíkov v spalinách. Konštrukčnými úpravami horákov a spaľovacích komôr sa podarilo výrobcem plynových spotrebičov znížiť emisie oxidov dusíka (NO_x) až na 10% pôvodných hodnôt. Pri spaľovaní zemného plynu vzniká aj najnižší podiel oxidu uhličitého (skleníkový plyn – CO₂) zo všetkých fosílnych palív.

Prevádzkovanie výroby kompostovania:

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k vytvoreniu nových zdrojov znečisťovania ovzdušia. Existujúca prevádzka bude fungovať v rovnakom režime ako v súčasnej dobe. Kompostovanie je v prevádzke vykonávané dlhodobo podľa predpísanej – overenej receptúry, priebeh procesu je priebežne kontrolovaný (meraním teploty, overovaním obsahu parametrov). Neočakáva sa zmena v emisiách znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia procesom kompostovania oproti terajšiemu stavu.

Strojno-technické vybavenie a manipulačná technika (čelné nakladače, vysokozdvížny vozík) vykonávajúce manipuláciu s odpadom. Nákladné automobily, ktorými sú do zariadenia privázané odpady na spracovanie, nákladné automobily, ktorými sú odvážané produkty procesu kompostovania.

Neočakáva sa nárast emisií znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia zo spaľovacích motorov strojno-technických zariadení, ktorými sa zabezpečuje manipulácia s odpadmi, oproti terajšiemu stavu. Postupne dochádza k znižovaniu škodlivín vo výfukových plynach spaľovacích motorov v dôsledku platnosti medzinárodných emisných noriem EURO, ktoré sú výrobcovia dopravných prostriedkov povinní dodržiavať.

Odpadové vody:

Navrhovanou zmenou činnosti nedôjde k vyššej produkcii odpadovej vody. Nemení sa kapacita ani druhové zloženie spracovaných odpadov, počet zamestnancov ani nevzniknú nároky na nákup novej techniky.

Odpady:

Pri procese kompostovania nevznikajú žiadne odpady. Produktom kompostovania sú organické hnojivá. V prevádzke zariadenia na zhodnocovanie odpadov vznikajú bežné komunálne odpady, produkované zamestnancami prevádzky.

Zdroje hluku a vibrácií:

Realizácia navrhovanej zmeny nespôsobí zvýšenie úrovne hluku oproti terajšej úrovni. V októbri 2021 sa uviedol do prevádzky diaľničný úsek, ktorého most pred tunelom Prešov prechádza tesne popri území navrhovanej činnosti. Premávka na diaľnici bude novým významným zdrojom hluku v okolí, a nepredpokladá sa, že prevádzka navrhovanej činnosti prevýši hluk z premávky na diaľnici.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu:

Samotná prevádzka zariadenia na nakladanie s odpadmi ani navrhovaná zmena činnosti nie sú zdrojmi žiarenia a ani iných fyzikálnych polí.

Proces kompostovania môže byť za určitých podmienok zdrojom zápachu. V zariadení sú prijaté opatrenia na zabránenie šírenia zápachu. V ich dôsledku nie sú v súčasnosti užívatelia záhrad a obyvatelia obce Haniska obťažovaní zápachom.

Na druhej strane kompostovanie predchádza nežiaducemu nakladaniu s BRO, a tým vzniku škodlivých látok a zápachu, čo považujeme za pozitívny vplyv.

5. Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva

Existujúca prevádzka a jej navrhované zmeny, nie je a ani nebude zdrojom emisií znečisťujúcich látok, hluku ani iných nepriaznivých vplyvov, ktoré by mohli ovplyvniť verejné zdravie.

Prevádzkované činnosti spĺňajú, a navrhované činnosti budú spĺňať, technické, technologické, požiarne a bezpečnostné predpisy, ktoré eliminujú potenciálne riziká poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia a zdravia ľudí.

Pôsobenie rizikových vplyvov na pracovníkov bude eliminované zabezpečením súladu zmeny navrhovanej činnosti s platnými predpismi z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Pre obmedzenie rizikových vplyvov bude aj naďalej nutné, aby pracovníci boli pravidelne zaškolení a používali pridelené ochranné prostriedky. Obsluhovať strojné zariadenie bude môcť aj naďalej len osoba odborne spôsobilá a preukázateľne oboznámená s požiadavkami predpisov na obsluhu technického, resp. strojného zariadenia a zaškolená, pričom pred začatím prác bude aj naďalej potrebné v zmysle technologických predpisov prekontrolovať stav strojného zariadenia, ako aj ich ovládacie a ochranné prvky. Počas prevádzky sa bude uplatňovať zásada predchádzať pôsobeniu rizikových vplyvov na pracovné

prostredie pred spôsobom následnej ochrany pred ich účinkami. Jednotlivé pracovné postupy budú vykonávané podľa detailne vypracovaných pracovných a technologických predpisov.

6. Oplyvňovanie pohody života

Prevádzka EBA, s.r.o., Prešov, v ktorom je navrhovaná predkladaná zmena, sa nachádza v zastavanom území obce, katastrálne územie. Solivar. Podľa územného plánu ide o plochy priemyselné, výrobné a skladovacie situované v zóne „južná priemyselná zóna s priemyselnými areálmi rozvinutými pozdĺž ulíc Východná – Košická-Petrovianska- Jesenná“. Najbližšie obytné územie sa nachádza cca 114 m južným smerom v obci Haniska. Západným smerom, vo vzdialenosti cca 70 m, na druhej strane rieky Torysa sa nachádza záhradkárská osada.

Prevádzka zmeny činnosti sa môže prejavovať v:

- ***Oplyvňovanie kvality ovzdušia***

Vzhľadom na charakter navrhovanej zmeny činnosti môžu byť obyvatelia vystavení amoniaku v nízkych, zdraviu nie škodlivých, koncentráciách inhalačne – jeho vdýchnutím. Iný kontakt sa nepredpokladá. V nízkych koncentráciách spôsobuje amoniak kašeľ, podráždenie očí a slizníc horných dýchacích ciest. Ďalším problémom pri uvoľňovaní amoniaku do ovzdušia je nepríjemný zápach. Ten je cítiť už v koncentráciách výrazne nižších, než sú zdraviu škodlivé. Z tohto hľadiska je typický štiplavý zápach výhodou, upozorní na prípadnú zvýšenú koncentráciu amoniaku skôr, ako dosiahne škodlivú hodnotu.

Zariadenie na zhodnocovanie odpadov kompostovaním je v prevádzke od roku 2003 a doteraz neboli zaznamenané žiadne vyššie opísané nežiaduce vplyvy na zdravie obyvateľov. Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k vytvoreniu nových zdrojov znečisťovania ovzdušia. Existujúca prevádzka bude fungovať v rovnakom režime ako v súčasnej dobe. Kompostovanie je v prevádzke vykonávané dlhodobo podľa predpísanej – overenej receptúry, priebeh procesu je priebežne kontrolovaný (meraním teploty, overovaním obsahu parametrov).

Predkladanou zmenou činnosti nedôjde k navýšeniu spracovateľských kapacít, ani k rozšíreniu druhej skladby spracovávaných odpadov. Neočakáva sa nárast emisií znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia zo spaľovacích motorov strojno-technických zariadení, ktorými sa zabezpečuje manipulácia s odpadmi, oproti terajšiemu stavu. Navrhovateľ v prevádzke priebežne inovuje strojno-technické zariadenia za modernejšie, ktoré majú nižšie hodnoty znečisťujúcich látok vo výfukových exhalátoch (v dôsledku platnosti medzinárodných emisných noriem EURO, ktoré sú výrobcovia dopravných prostriedkov povinní dodržiavať).

Areál EBA, s.r.o. Prešov sa nachádza v tesnej blízkosti, diaľnice D1, jej mostného telesa pred tunelom Prešov. Premávka na uvedenom moste je novým významným zdrojom emisií v okolí navrhovanej činnosti, pričom emisie látok znečisťujúcich ovzdušie budú dosahovať najvyššie koncentrácie v bezprostrednej blízkosti diaľnice, v lokalitách križovatiek a v lokalitách portálov tunela.

- ***Zdroje zápachu***

Proces kompostovania môže byť za určitých podmienok zdrojom emisií „pachových látok“. Na základe charakteru navrhovanej činnosti možno považovať za pachové látky najmä emisie NH₃ (amoniaku). Ide o charakteristický štiplavý zápach, jeho čuchový prah je 26,6 mg/m³. Zároveň je potrebné konštatovať, že vnímanie zápachu je subjektívne a nie je možné ho jednoznačne vyhodnotiť.

Na elimináciu existujúceho vplyvu zápachu uvádza Okresný úrad Prešov vo výrokovej časti tohto rozhodnutia podmienky.

7. Celkové znečisťovanie alebo znehodnocovanie prostredia vrátane ovplyvňovania biodiverzity

Areál prevádzky EBA, s.r.o. Prešov zasahuje do hydrického koridoru nadregionálneho významu (NRBk) Torysa so zachovanými brehovými porastami a aluviálnymi lúkami. V tesnej blízkosti (menej ako 50 m) od navrhovanej zmeny činnosti, južným smerom, sa nachádza biokoridor regionálneho významu (RBk) Delňa. Takisto ako v prípade NRBk Torysa sú v RBk Delňa zachované brehové porasty a aluviálne lúky.

Na druhom brehu Torysy vo vzdialenosti cca 150 m západným smerom sa nachádza biocentrum regionálneho významu Kvašná voda – Cemjata, so zachovanými lesnými komplexami bukových dúbav a dubových bučín. V blízkosti zmeny navrhovanej činnosti sa nenachádza žiadna genofondová lokalita.

II. MIESTO VYKONÁVANIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Súčasný stav využitia územia

Prevádzka EBA, s.ro. Prešov sa nachádza v zastavanom území obce. Podľa ÚPN, v znení neskorších zmien a doplnkov ide o plochu priemyselnú, výrobnú a skladovaciu. Areál EBA, s.r.o., Prešov sa nachádza v údolí rieky Torysa. Zo SZ smerom na JZ lemuje hranicu areálu koryto Torysy, za ňou sa rozprestiera voľná lesná krajina Toryskej pahorkatiny. Z východu areál, v ktorom je navrhovaná zmena činnosti, susedí s viacerými líniovými prvkami dopravy – štátnou cestou, železničnou traťou a diaľnicou D1. Za nimi sa nachádzajú fragmentované plochy poľnohospodárskej pôdy a následne ďalšie priemyselné objekty. Na južnej strane areál susedí s individuálnou bytovou zástavbou obce Haniska a zo severu v bezprostrednej vzdialenosti s mostným telesom diaľnice D1.

Okolie areálu je z hľadiska využitia zeme bohaté na rôzne krajinné typy – nachádza sa tu sídelná, priemyselná ale aj lesná krajina. Okrem toho krajinu pretína množstvo líniových dopravných stavieb. Z nich najvýraznejšou je mostné teleso diaľnice D1 pre tunelom Prešov.

2. Súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou

Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Prešov. Podľa ÚPN, v znení neskorších zmien a doplnkov ide o plochu priemyselnú, výrobnú a skladovaciu.

3. Relatívny dostatok, kvalita a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti a v horninovom prostredí

Na geologickej stavbe širšieho hodnoteného územia sa podieľajú sedimenty paleogénu, neogénu a kvartéru. Územie zmeny navrhovanej činnosti je umiestnené na vyvinutých fluviálnych komplexoch zastúpených fluviálnymi a proluviálnymi sedimentami. Sedimenty paleogénu sú prítomné západným smerom od územia zmeny navrhovanej činnosti, na opačnom brehu rieky Torysa. Východným smerom od navrhovanej činnosti sa nachádza neogénne teriakovské súvrstvie, tvorené flyšovým striedaním pieskovcov a ílovcov, zlepenkami a tufami.

V lokalite a jej okolí sa nachádza pôdny typ fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodne fluvizeme glejové karbonátové. Pôdny typ fluvizeme prevažuje v celom alúviu rieky Torysa. Západne od navrhovanej činnosti, na svahoch Toryskej pahorkatiny sú zastúpené pôdne typy kambizeme. Východným smerom od navrhovanej činnosti sa nachádza pôdny typ pseudoglej. Keďže okolie aj samotné územie navrhovanej zmeny činnosti je situované v zastavanom území, možno tu očakávať prítomnosť antropozeme.

Areál EBA, s.r.o. prevádzka Prešov je porastený ruderálnou vegetáciou, v ktorej možno nájsť zástupcov rodu prhl'ava (*Atriplex*). Prhl'ava je indikátorom vysokých koncentrácií dusíka v pôde. Podľa mapy BPEJ, územie zmeny navrhovanej činnosti nezasahuje do BPEJ. V okolí územia navrhovanej zmeny činnosti nachádzajú pôdy 5. skupiny kvality (0506002,

0506005, 0548305, 0548005), ide o najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v katastrálnom území podľa NV SR č. 58/2013 Z.z. v z.n.p.

4. Únosnosť prírodného prostredia

Širšie okolie územia navrhovanej zmeny činnosti je súčasťou povodia Hornádu, do ktorého vteká aj miestny recipient Torysa. Svahy Slanských vrchov, ktoré lemujú údolie Torysy z východu odvodňuje v tejto oblasti potok Delňa. Územie navrhovanej zmeny činnosti sa nachádza cca 20 m východným smerom od koryta rieky Torysa, pričom navrhovaná zmena činnosti v celej svojej dĺžke lemuje jej ľavý breh. Približne 20 m juhozápadným až južným smerom pod územím zmeny činnosti preteká potok Delňa, ktorý je prítokom rieky Torysa.

Povrchové vody v širšom okolí územia navrhovanej zmeny činnosti patria do povodia Hornádu. Areál zariadenia na nakladanie s odpadom leží na rozhraní 2 podrobných povodí - číslo 4-32-04-124 (východne) a číslo 4-32-04-129 (západne). Tieto povodia nepredstavujú vodohospodársky významné toky.

V súčasnosti v súvislosti s výstavbou úseku diaľnice D1 bola vykonaná úprava koryta rieky Torysa tesne nad územím zmeny navrhovanej činnosti - areálom EBA, s.r.o. Vodné toky boli z dôvodu kolízie s trasou diaľnice D1 upravené na prietoky Q_{100} . Takto dimenzované prietoky by mali zvládnuť previesť aj mimoriadne vysoké úhrny zrážok.

Vodný tok Delňa, v mieste kde prechádza popri území navrhovanej činnosti nie je regulovaný. Ochrana areálu EBA, s.r.o. je proti prívalovým vodám zabezpečená ochrannou hrádzou o celkovej dĺžke 200 m s korunou 0,4 m nad hladinou storočného prietoku v Delni. Začiatok hrádze je v napojení na breh Torysy, koniec v napojení na železničný násyp trate Košice – Plaveč.

II. Význam a vlastnosti očakávaných vplyvov

Vplyvy na horninové prostredie

Vplyvy na horninové prostredie vzhľadom na stavebnotechnické riešenie zariadenia na nakladanie s odpadom možno hodnotiť ako nevýznamne negatívne.

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

V dôsledku realizácie zmeny činnosti sa neočakáva zmena vo vplyvoch na mikroklimatické pomery oproti terajšiemu stavu. Nepredpokladajú sa vplyvy na miestnu klímu v okolí areálu navrhovanej zmeny. Zmena navrhovanej činnosti má pozitívny účinok na klímu z globálneho hľadiska. Kompostovaním sa predchádza skládkovaniu biologicky rozložiteľného odpadu.

V prevádzkovanom zariadení na zhodnocovanie odpadov sú a budú zdrojmi znečisťovania ovzdušia:

Kompostáreň (otvorená plocha) je stredný zdroj znečisťovania ovzdušia. Sledovanou znečisťujúcou látkou je NH_3 . Hodinový výkon spracovávaného odpadu v kompostárni je cca 4,5 t/hod. Prírodné podmienky v našich zemepisných šírkach umožňujú kompostovanie v základkach na dobu cca 8 mesiacov. Okrem aeróbného rozkladu organických látok v základkach prebiehajú aj procesy anaeróbného rozkladu a to kvasenie a hnitie, pri ktorých sa tvoria zápachajúce plyny. Do ovzdušia sa pri anaeróbnom rozklade môžu uvoľňovať zápachajúce plyny - najmä amoniak, sulfán, metán, sírouhlík, merkaptány, aldehydy, estery... Zvýšené emisie zápachajúcich plynov poukazujú na nesprávny priebeh procesu kompostovania, kedy prevláda anaeróbný rozklad. Vyššou emisiou pachových látok sa vyznačujú kompostované materiály s nízkym obsahom uhlíka, nedostatočnou výmenou plynov, s nízkou pórovitosťou a prevlhčené komposty. Sledovanou znečisťujúcou látkou v kompostárňach je NH_3 .

Vplyvy na klimatické pomery

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na klimatické pomery – nemá nároky na záber nových plôch, nevzniknú nové spevnené plochy, ktoré by absorbovali viac tepla oproti súčasnosti, ktoré by ovplyvnili povrchový odtok a infiltráciu dažďových vôd.

Aktivitou mikroorganizmov pri rozklade organických látok pri kompostovaní dochádza v spracovávanom odpade k nárastu teploty. Nakoľko procesy kompostovania si vyžadujú pravidelne zavlažovať základy, neočakáva sa výraznejší pokles vodných pár v ovzduší v rámci areálu. Kompostovací proces nepredstavuje zdroj tepla neprimeranej úrovne. Predmetom zmeny navrhovanej činnosti nie je zvýšenie kapacít spracovania odpadov kompostovaním ani zmena výrobných postupov, preto sa existujúce vplyvy na klimatické pomery nezmenia.

Procesmi kompostovania dochádza k emisii znečisťujúcich látok do ovzdušia, z ktorých niektoré sú označované ako skleníkové plyny, ktoré sa podieľajú na vytváraní skleníkového efektu. Predmetom zmeny navrhovanej činnosti nie je zvýšenie kapacít spracovania odpadov, čo by viedlo k zvýšeniu emisií skleníkových plynov, uvedené súčasné vplyvy sa preto nezmenia.

Kompostovaním biologicky rozložiteľného odpadu sa predchádza jeho skládkovaniu. Skládkovaním biologicky rozložiteľných odpadov vzniká skládkový plyn tvorený najmä metánom (CH₄), ktorý prispieva ku skleníkovému efektu. Metán má pritom až 80-násobne silnejší skleníkový efekt ako samotný oxid uhličitý. Kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov prispieva k eliminácii uhlíkovej stopy. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa výraznejšie nezmení miera existujúcich vplyvov na klimatické pomery.

Vplyvy na ovzdušie

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia. Predmetom zmeny navrhovanej činnosti nie je zvýšenie kapacity spracovania ostatných odpadov kompostovaním, ani zmena výrobného postupu kompostovania. Po realizácii zmeny navrhovanej činnosti sa nezmení veľkosť vplyvov na kvalitu ovzdušia, ktoré už v území pôsobia. Proces kompostovania je vykonávaný dlhodobo, podľa predpísanej – overenej receptúry, priebeh procesu je priebežne kontrolovaný (meraním teploty, overovaním obsahu parametrov). Neočakáva sa zmena v emisiách znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia procesom kompostovania oproti terajšiemu stavu. Emisie znečisťujúcich látok z kompostovania sú relatívne malé, zápach je postrehnuteľný v najbližšom okolí výrobných plôch na ktorej prebieha kompostovanie. Najväčšie emisie pachových látok bývajú pri prvom prekopávaní základok, s každým ďalším prekopávaním emisie týchto látok znateľne klesajú. Aj vzhľadom na nevhodné priblíženie obytnej zástavby je nevyhnutné dôsledné dodržiavanie podmienok predpísaných v prevádzkovom poriadku a reglemente. Dôležité je aj priebežné zapracovanie neupravených biologicky rozložiteľných odpadov do kompostovacích základok, aby sa eliminovalo šírenie zápachu do okolia.

Manipulácia s odpadmi, s ktorými sa v zariadení na kompostovanie nie je zdrojom významnej prašnosti. Ide o materiály s istým obsahom vlhkosti, výrobný postup vyžaduje ich pravidelné zvlhčovanie. Zdrojom prašnosti môžu byť zemné materiály roznesené po spevnených povrchoch. Navrhovateľ je povinný udržiavať čistotu vnútroareálových komunikácií a miestnej komunikácie, ktorou je vedená doprava k prevádzke.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná vo významne zmenenej a dlhodobo antropogénne využívannej krajine v existujúcej prevádzke na nakladanie s odpadmi. V území zmeny navrhovanej činnosti sa chránené resp. ohrozené druhy rastlín nenachádzajú. Nenachádzajú sa tu ani prioritné biotopy, biotopy európskeho významu ani národného významu. Izolačný pás zelene, vysadený po obvode prevádzky, bude poskytovať potravné, hniezdne a úkrytové možnosti pre faunu vyskytujúcu sa v tomto území. Realizáciou zmeny

navrhovanej činnosti sa neovplyvní negatívne biodiverzita, tzn. rozmanitosť druhov a ekosystémov v dotknutom území.

Vplyvy na scenériu krajiny

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať žiadny vplyv na scenériu krajiny, v štruktúre krajiny nepríbude nový prvok, nezmení využívanie a ani štruktúra územia.

Vplyvy na chránené územia

Zmena navrhovanej činnosti nezasahuje do vodohospodársky chránených území, ani do ochranných pásiem vodárenských zdrojov. Zmena navrhovanej činnosti nie je v priamom dotyku s územiaми chránenými podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a pre územie platí 1. stupeň ochrany. Územie a jeho širšie okolie nie je ani súčasťou území zaradených do sústavy Natura 2000.

Na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti a doručených stanovísk, MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Zmena navrhovanej činnosti súvisí s existujúcou, posúdenou a povolenou navrhovanou činnosťou v areáli navrhovateľa, v ktorom je prevádzka umiestnená od roku 1996. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude mať významný vplyv na žiadnu zložku životného prostredia, ani na zdravie a pohodu obyvateľov. Nezvýši sa rozsah v súčasnosti realizovanej navrhovanej činnosti.

MŽP SR neakceptovalo požiadavku RÚVZ Poprad na posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti, pretože prevádzka navrhovateľa sa nerozširuje smerom k obydliam, čo by mohlo spôsobiť nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo pri nedodržaní odporúčanej odstupovej vzdialenosti 100 m. K prevádzke sa približuje výstavba obytných objektov, z čoho sa dá predpokladať, že v čase schvaľovania územnoplánovacích dokumentácií neboli príslušným orgánom známe žiadne závažné negatívne vplyvy z občasného zápachu z kompostovania v areáli navrhovateľa. Zmena navrhovanej činnosti spočíva v úpravách v súvislosti so zadržiavaním dažďových vôd, dobudovaním monitorovacieho systému podzemnej vody, doplnením izolačnej zelene, vo výmene osievača, v umiestnení mobilného odlučovača ropných látok, a nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

Pri posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona použilo MŽP SR aj Kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona, uvedené v prílohe č. 10 zákona, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Existujúca prevádzka nie je spojená s ovplyvnením hydromorfologických pomerov a s ovplyvnením režimu povrchových tokov. V súvislosti s prevádzkou zariadenia na nakladanie s odpadom EBA, s.r.o. by mohlo dôjsť k potenciálnemu ovplyvneniu kvality povrchovej vody v prípade povodne. Nad areálom EBA, s.r.o. je úsek Torysy v riečnom km 56,0 – 64,5 s pravdepodobným výskytom potenciálne významného povodňového rizika. Rieka Torysa preteká popri areáli EBA, s.r.o. v riečnom km cca 55,7 – 56,1. V súčasnosti, v súvislosti s výstavbou úseku diaľnice D1 bola tesne nad územím zmeny navrhovanej činnosti - areálom EBA, s.r.o. vykonaná úprava koryta rieky Torysa. Vodné toky boli z dôvodu kolízie s trasou diaľnice D1 upravené na prietoky Q₁₀₀. Takto dimenzované prietoky by mali zvládnuť previesť aj mimoriadne vysoké úhrny zrážok. Vplyv na kvalitu povrchových vôd možno hodnotiť ako mierne negatívny, priamy, krátkodobý, vratný.

Vplyvy na podzemnú vodu počas prevádzky navrhovanej činnosti môžu súvisieť s ovplyvnením jej kvality. Výrobná plocha je zabezpečená proti priesakom znečisťujúcich látok do podzemných vôd svojou konštrukciou, stavebnými úpravami. Spevnená plocha je vyspádovaná do dažďovej nádrže. Dažďová nádrž slúži na zachytenie dažďových vôd spadnutých na výrobnú plochu a areál prevádzky. Je budovaná zo stavebného železobetónu

HV4-B 20. Nádrž je z vonkajšej strany chránená proti tlakovej vode asfaltovým pásom (Bitagit). Technické riešenie prevádzky nakladania s odpadom zahŕňa viacero opatrení, ktorými je eliminované riziko kontaminácie podzemnej vody.

Navrhovanou zmenou činnosti sa nezmení miera existujúcich potenciálnych vplyvov na kvalitu podzemných vôd oproti súčasnosti. V existujúcej prevádzke sa uplatňujú všetky dostupné opatrenia pre elimináciu havarijného úniku znečisťujúcich látok. Vplyvy existujúcej prevádzky na podzemné prostredie hodnotíme ako mierne negatívne, priame, dlhodobé, vratné.

Vplyvy na pôdu

Vplyvy na pôdy počas prevádzky navrhovanej zmeny činnosti sa nepredpokladajú. Kompostovanie odpadov významným spôsobom prispieva k predchádzaniu ukladania odpadov na skládky. Stabilizovaný finálny produkt kompostovania má široké uplatnenie pri zlepšovaní pôdnej štruktúry, poskytuje rastlinám živiny a uľahčuje obnovu rastlinného krytu narušenej alebo erodovanej pôdy. *Vplyvy prevádzky navrhovanej zmeny na pôdy hodnotíme ako pozitívne, regionálne, dlhodobé.*

Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a socio-ekonomickú sféru

Vplyvy na obyvateľstvo a urbánny komplex

Prevádzka EBA, s.r.o., Prešov, v ktorej je navrhovaná predkladaná zmena, sa nachádza v zastavanom území obce, k.ú. Solivar.

Prevádzka zmeny činnosti sa môže prejavovať v:

- *ovplyvnení kvality ovzdušia*

Emisie znečisťujúcich látok z kompostovania sú relatívne malé. Neplánuje sa zvýšenie spracovateľských kapacít, nedôjde k nárastu intenzity dopravy a teda príspevku emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia. Postupne dochádza k znižovaniu škodlivín vo výfukových plynoch spaľovacích motorov v dôsledku platnosti medzinárodných emisných noriem EURO, ktoré sú výrobcovia dopravných prostriedkov povinní dodržiavať.

Realizácia navrhovanej zmeny nespôsobí zvýšenie emisií znečisťujúcich látok oproti terajšej úrovni.

- *Zdroje zápachu*

V súvislosti s navrhovanými zmenami neočakávame zmenu v emisiách „pachových látok“ oproti terajšiemu stavu. Zmenou činnosti nedôjde k zmene rozsahu činnosti, miera identifikovaných vplyvov zostane oproti súčasnosti nezmenená. Aktivitou, ktorá významne ovplyvní kvalitu ovzdušia, (aj úroveň hluku) dotknutého územia, bude prevádzka diaľnice D1.

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v areáli navrhovateľa, ktorý prevádzkuje zariadenie na nakladanie s odpadom v priemyselnej zóne mesta Prešov od roku 1997. Predmetom zmeny navrhovanej činnosti nie je zvýšenie kapacity spracovania ostatných odpadov kompostovaním, ani zmena výrobného postupu kompostovania. Zmena navrhovanej činnosti nezmení veľkosť vplyvov na kvalitu ovzdušia, ktoré už v území pôsobia. Proces kompostovania v existujúcom zariadení je vykonávaný dlhodobo podľa predpísanej – overenej receptúry, priebeh procesu je priebežne kontrolovaný (meraním teploty, overovaním obsahu parametrov). Neočakáva sa zmena v emisiách znečisťujúcich látok uvoľňovaných do ovzdušia procesom kompostovania oproti terajšiemu stavu. Emisie znečisťujúcich látok z kompostovania sú relatívne malé, zápach je postrehnuteľný v bezprostrednej blízkosti výrobného priestoru, kde prebieha kompostovanie. Najväčšie emisie pachových látok bývajú pri prvom prekopávaní základok, s každým ďalším prekopávaním emisie týchto látok znateľne klesajú.

V Odvetvovej technickej norme Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky 2111:99 sú definované informatívne odstupové vzdialenosti pri posudzovaní umiestnenia nových zdrojov znečisťovania ovzdušia (majúcich charakter priemyselnej výroby) od obývaných obytných objektov, iných verejných stavieb (verejnosť). Pre priemyselnú

kompostáreň (kategórie ostatné vrátane záhradníckeho a poľnohospodárskeho odpadu) je z dôvodu zápachu v tejto odvetvovej norme definovaná odstupová vzdialenosť 100 m. Uvedená odstupová vzdialenosť mala byť dodržaná aj pri umiestňovaní obytných objektov v okolí existujúcej prevádzky.

Na zmiernenie existujúceho vplyvu zápachu určil Okresný úrad Prešov vo výrokovej časti rozhodnutia podmienky.

Pôsobenie rizikových vplyvov na pracovníkov bude eliminované zabezpečením súladu zmeny navrhovanej činnosti s platnými predpismi z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Vplyvy navrhovanej zmeny na obyvateľstvo možno hodnotiť ako lokálne, mierne negatívne, dlhodobé.

Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy

V meste Prešov evidujeme 384 nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (k 2020). V katastrálnom území Solivar, v ktorom sa nachádza územie navrhovanej zmeny činnosti, sa nachádza 28 z nich. Územie navrhovanej zmeny činnosti sa nenachádza v blízkosti žiadnej nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovej zóny ani objektu pamiatkového záujmu.

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Vzhľadom na svoj charakter a vzdialenosť od chránených území nemá navrhovaná zmena činnosti dosah ovplyvniť predmety ochrany chránených území situovaných v jeho širšom okolí.

Územie navrhovanej zmeny činnosti nezasahuje do vodohospodársky chránených území ani do ochranných pásiem vodárenských zdrojov určených na hromadné zásobovanie obyvateľstva. Neprechádza tu žiadne ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov vôd. Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude mať vplyv na kvalitu a kvantitu vodárenských zdrojov ani prírodných liečivých zdrojov vôd.

Na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti a doručených stanovísk, Okresný úrad Prešov rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zmena navrhovanej činnosti súvisí s existujúcou, posúdenou a povolenou navrhovanou činnosťou v areáli navrhovateľa, v ktorom je prevádzka umiestnená od roku 1997. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude mať významný negatívny vplyv na žiadnu zložku životného prostredia, ani na zdravie a pohodu obyvateľov. Nezvyší sa rozsah v súčasnosti realizovanej navrhovanej činnosti.

Prevádzka navrhovateľa sa nerozširuje smerom k obydliam, čo by mohlo spôsobiť nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo pri nedodržaní odporúčanej odstupovej vzdialenosti 100 m. K prevádzke sa približuje výstavba obytných objektov, z čoho sa dá predpokladať, že v čase schvaľovania územnoplánovacích dokumentácií neboli príslušným orgánom známe žiadne závažné negatívne vplyvy z občasného zápachu z kompostovania v areáli navrhovateľa. Zmena navrhovanej činnosti je z dôvodu legislatívnych zmien, kapacita zariadenia ostáva zachovaná, nemení sa sortiment spracovávaných odpadov ani technológia.

Pri posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona použil Okresný úrad Prešov aj Kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona, uvedené v prílohe č. 10 zákona, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Podmienky zmiernujúce vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Okresný úrad Prešov na základe komplexných výsledkov zisťovacieho konania, t.j. kritérií, uvedených v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, prihliadnuc na doručené stanoviská a informácie zo zámeru, rozhodol, že predmet zisťovacieho konania sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovanej činnosti sú väčšie, ako sa uvádza v oznámení o zmene navrhovanej činnosti, je ten, kto činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladienie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Na základe dostupných informácií a vykonaného hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a jeho zložky, je možné pre navrhovanú činnosť v dotknutom území požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

Okresný úrad Prešov dospel k záveru, že zmena navrhovanej činnosti nespôsobí významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie v dotknutom území a rozhodol, že zmena navrhovanej činnosti sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Vzhľadom na umiestnenie, rozsah a charakter navrhovanej činnosti, nebudú produkované emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívnemu vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov. Riziká navrhovanej činnosti sa pohybujú v spoločensky prijateľnej miere a je možné im predchádzať opatreniami na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie uvedenými v predloženej zámere ako aj podmienkami zmiernujúce vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré určil okresný úrad navrhovateľovi v súlade s § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Na základe uvedených skutočností nie je predpoklad, že by sa v rámci povinného hodnotenia podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, získali akékoľvek nové skutočnosti o vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie oproti tým, ktoré sú popísané v zámere a doplnených podkladoch.

Podľa § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, verejnosť prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním: a) odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov,

V procese zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti bola identifikovaná dotknutá verejnosť:

- Združenie domových samospráv, v zas. Marcelom Slávikom, predsedom
- [REDAKOVANÉ] splnomocnenkyňa občianskej iniciatívy v zmysle § 24 ods. 6 a ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov na Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek

životného prostredia, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Verejnosť má právo podať odvolanie proti rozhodnutiu aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania. Za deň doručenia rozhodnutia sa pri podaní takéhoto odvolania považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov. Verejnosť podaním odvolania zároveň prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov a po nadobudnutí právoplatnosti.

PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA
vedúci odboru

Rozdeľovník:

Doručí sa (elektronicky):

1. **EBA, s.r.o.**, Rusovská cesta 1, 851 01 Bratislava, IČO: 31 376 134
2. **Združenie domových samospráv**, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava
3. **Obec Haniska, obecný úrad**, Bajzova 14, 080 01 Haniska
4. [REDACTED] (splnomocnenec občianskej iniciatívy)

Zasiela sa podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (elektronicky).

Povoľujúci orgán:

1. **Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva**, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov

Rezortný orgán:

1. **Ministerstvo životného prostredia SR**, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava

Dotknutý orgán:

1. **Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie**, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ŠVS, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
2. **Okresný úrad Prešov**, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek ŠSOO, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
3. **Okresný úrad Prešov**, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek ŠSOPaK, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
4. **Okresný úrad Prešov**, odbor pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
5. **Okresný úrad Prešov**, pozemkový a lesný odbor, Masarykova 10, 080 01 Prešov
6. **Okresný úrad Prešov**, odbor krízového riadenia, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
7. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove**, Hollého 5, 080 01 Prešov
8. **Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove**, Požiarnická 1, 080 01 Prešov
9. **Krajský pamiatkový úrad**, Hlavná 115, 080 01 Prešov
10. **Ministerstvo obrany SR**, Komenského 39/A, 040 01 Košice

Dotknutá obec:

1. **Mesto Prešov**, Hlavná 73, 080 01 Prešov
2. **Obec Haniska**, Bajzova 14, 080 01 Haniska